

LASKUVARJOURHEILU

n:o 4 1982 vol. 6.vuosikerta

mk 10:50

finnish magazine of sport parachuting

TAPAHTUMAKALENTERI 1983

21.—23. 01.	Koulutuspäällikköseminaari	Oslo, Norja
24.—26. 01.	CIP/FAI:n kokous	Tanska, Kööpenhamina
28.—30. 01.	Para-Ski Eurooppa-Cup	L-Saksa, Bad Wiesee
helmikuu	Para-Ski Eurooppa-Cup	L-Saksa, Nauders
25.—27. 02.	Ruotsin avoimet Para-Ski mestaruuskilpailut	Ruotsi, Hammarstrand
04.—06. 03.	Para-Ski SM (Alppi/Nordic)	Jyväskylä, Laajavuori
11.—13. 03.	Para-Ski PM (Nordic)	Ruotsi, Borlänge
19.—26. 03.	Para-Ski Maailman-Cup	Itävalta, Bad Hofgastein
08.—10. 04.	Para-Ski Eurooppa-Cup	Itävalta, Zürs
23.—30. 04.	Hyppymestarikurssi I/83	Räyskälä
03.—13. 06.	Sotilasurheiluliiton CISM:n kilpailut	Sveitsi
25. 06.—02. 07.	Taito/tarkkuushyppyleiri	Utti
02.—10. 07.	Tanskan taito/tarkkuusmestaruuskilpailut	Tanska
03.—10. 07.	Taito/tarkkuus-SM	Utti
07.—17. 07.	RW/MM	Etelä-Afrikka, Sun City
08.—17. 07.	Norjan RW/Konvent. mestaruuskilpailut	Norja
23.—29. 07.	RW-harjoitusleiri	Oulu
23.—31. 07.	Taito/tarkkuus-PM	Tanska, Lolland
30. 07.—07. 08.	RW/SM	Oulu
05.—07. 08.	"Norjalainen Fokkerboogie"	Englanti, Nottingham
19.—28. 08.	Kansainvälinen RW-kilpailu	Kanada, Claresholm
28. 08.—04. 09.	Hyppymestarikurssi II/83	Räyskälä
10.—18. 09. ??	Avoin (?) CRW-SM	Turku?/Pori?
	2. Yleismestarien Maailman-Cup	Italia
	Riggerikurssi	
	Tuomarikurssi	

Laskuvarjourheilijoita "tervehtivät"

Helsingin Espoon Vantaan alueella:

Finelor Oy
Lapponia Jewerly Oy

Eri Oy

Oy Perkko

Oy Paperitukku Ab

Teräsbetoni Oy

Oy Bera Ab

Hifi-lehti

Insinööritoimisto Veikko Malmi Ky

Suomen Kiinteistönvälittäjien Liitto ry

Tapanilan Rauta Ky

Uotila-Yhtiöt

Nynäs Petroleum Oy

Kiinteistöjen Jäteautot Oy

Oy Laivapesu Ab

Suur-Helsingin Osuuspankki

Oy Ovako Ab

Luottotieto ry

Akava ry

Oy SEK Ab

Kaken Kehys Oy

Kodak Oy

Helsingin Konela-Auto Oy

Vasato Oy

Jäälaitteet Oy

Oy Varmuusrakenne Ab

Hakalehdon Huolto

Finnair Oy

Kuljetusliike Ajopojat Oy

Sähkö-Aro Oy

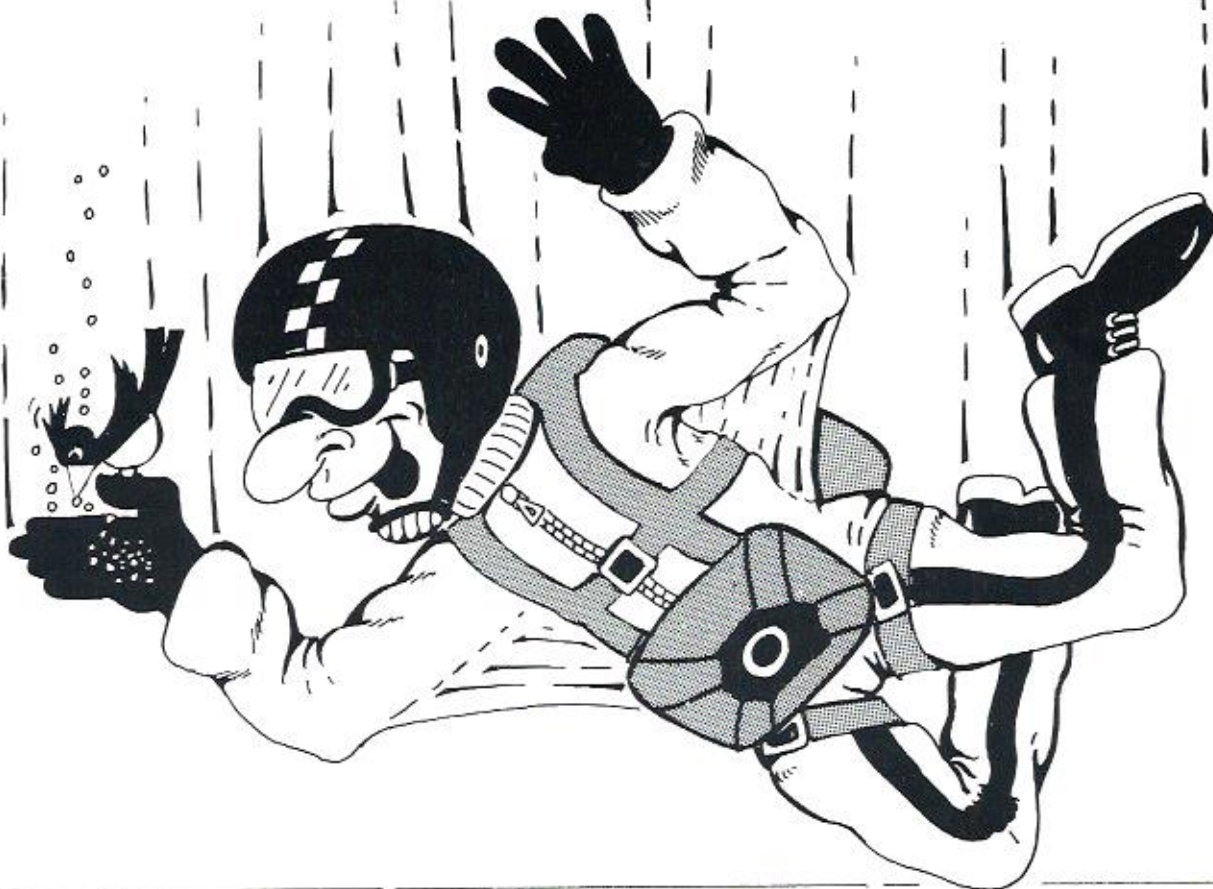
Merkopaino Oy

Serimatt Oy

Sirolan Liikenne Oy

Alfaflight

Lennokeasta vuotta -83

JULKAISJA
PUBLISHER:
SUOMEN
LASKUVARJOKERHO RY.
HELSINKI - MALMI
LENTOASEMA
00700 HELSINKI 70
FINLAND
PUH. TEL. 90-378 827

PÄÄTOIMITTAJA
EDITOR-IN-CHIEF:
Jorma Öster
Suursuontie 21
00630 HELSINKI 63
Puh. Tel. 90-740 021

ALUEAVUSTAJAT:
MIKKO HAMUNEN, Tampere
Puh. 931-26 812 (koti)
931-26 810 (työ)

ANTTI KAUSALAINEN, Uusi
Puh. 951-60 381 (koti)
951-16 909 (työ)

EERO KAUSALAINEN, S.E.L.
Puh. 90-333 253 (koti)
90-378 077 (työ)

ARTO MATIILA, Turku
Puh. 921-771 192 (koti)
921- 24 616 (työ)

JUHA SARKKINEN, Oulu
Puh. 981-17 155 (koti)
(työ)

RISTO LAHVANAINEN, Imatra
Puh. 954-37 110 (koti)
954-21 199 (työ)

KEN QUEST, England

ILMOITUKSET:
Henry Wallenius
Puh. Tel. 90-355 303

TAITTO JA VALMISTUS
LAY-OUT & PASTE UP:
ARTO MATIILA
HANNI PENTTINEN
TOIMITUKSEN OSOITE
EDITORIAL ADDRESS:
LASKUVARJOURHEILU
PL. 653
SF-00101 HELSINKI 10
PS TILI NO: 427602-1

IRTONUMERO 10,50 mk
TILAUSHINTA 40,00 mk
NELJÄ NUMEROA VUODESSA

YEARLY SUBSCRIPTION
(AIRMAIL) 16 USD
PUBLISHED FOUR TIMES
A YEAR

LASKUVARJOURHEILU-lehti on riippumaton laskuvarjoalan julkaisu. Lehti ottaa mielellään jalkaistavaksi lukijoiden juttuja, piirroksia ja valokuvia. Materiaali palautetaan lehden ilmestyttyä. Julkaisupalkkiota ei valitettavasti voida maksaa. Kansikuviksi tarkoitettujen kuvien tulee olla värikultokuvia (dia), sisäisivuile tarkoitettujen mieluiten mustavalkoisia paperikuvia. Toimitus ei vastaa artikkeleissa esitetyistä mielipiteistä, vaan jokaisesta artikkelista vastaa kirjoittaja itse.

LASKUVARJOURHEILUN sisältöä saa lainata mikäli lähde mainitaan, ellei artikkelin yhteydessä ole toisin mainittu. Kokonaisten artikkelien lainaamisesta on sovittava julkaisijan kanssa erikseen. LASKUVARJOURHEILU is the Finnish parachuting Magazine. The publisher assumes no responsibility for the views expressed in submitted material. All rights reserved. Articles may be reprinted in all parachuting magazines if the source is mentioned.

Laskuvarjotiedote 6/82...

1. LuKT

1.1. Hyppymestarikurssi

Utin Laskuvarjokerhossa vaikuttavalle Timo Toivoselle tarjottiin lämpimän USA:n matkansa aikana tilaisuutta osallistua "Nopeutetun vapaapudotuskoulutuksen" (Accelerated Free Fall) hyppymestari-kurssille Palatksassa, Floridassa.

LuKT on esittänyt, että liitto korvaisi Timpan kurssimaksun (n. 700 markkaa). Timppa on luvannut toimittaa liitolle kaiken kurssiaineiston.

1.2. SM-kilpailut 1983

LuKT on tehnyt seuraavia tulevan vuoden SM-kilpailuja koskevia päätöksiä:

- EW-SM-kilpailujen järjestelyoikeus on alustavasti myönnetty OLK:lle. Päätös vahvistetaan lopullisesti vasta kun OLK on toimittanut hakemuksesta puuttuneet tiedot. Kilpailujen ajankohhta on 30.7. - 7.8.1983. Harjoitusviikko on 23. - 29.7.1983. Kiskoneiksi OLK on kaavailut SLK:n Porteria sekä varalla Cessnoja C-182 ja C-207. Muita hakijoita ei ollut.
- Para-Ski SM:t saa järjestettäväkseen Jyväskylän Laskuvarjokerho. Kilpailupaikkana on lähes Jyväskylän keskustassa sijaitseva Laajavuori. Kilpailuajankohta on 4. - 6.3.1983. Lajeina ovat sekä alppi- että pohjoismainen Para-Ski. Myös KIIY haki kilpailujen järjestämisoikeutta.
- Konventionaalisten lajien SM-kilpailut järjestää ULK. Kilpailut järjestetään Utissa 3. - 10.7.1983. Harjoitusviikko on 25.6. - 2.7.1983. Kilpailuja haki järjestettäväkseen myös SLU. LuKT on päättänyt, että jos taito/tarkkuus-SM:n henkilökohtaisiin lajeihin osallistuu vähintään viisi naispuolista kilpailijaa/laji, kilpailiaan mestaruuksista myös naisten sarjassa.
- Kupurelatiivi-SM:n osalta hakuaikaa on jatkettu 14.12.1982 saakka hakijoiden puuttomisen vuoksi. TLU ja SLU ovat alustavasti ilmoittaneet tutkivansa mahdollisuuksiaan järjestää kilpailut. Pohjoismaisessa laskuvarjokokouksessa Helsingissä 4.12.1983 ilmoitettiin alustavana tietona, että kilpailut tulevat ilmeisesti olemaan avoimet SM:t, joihin muiden pohjoismaiden edustajat kutsuttaneen mukaan. Muissa pohjoismaissa ei vielä ole järjestetty kansallisia CRW-mestaruuskilpailuja.

1.3. Laskuvarjoluokkia

Uusia laskuvarjoluokkia on hyväksytty seuraavasti:

A-343 Pasi Mecklin	30.9.1982	B-144 Ilpo Kokko	2.11.1982
A-344 Ilpo Kokko	2.11.1982	B-145 Mikko Hamunen	19.11.1982
A-345 Mikko Hamunen	17.11.1982	C-75 Ilpo Kokko	2.11.1982

2. SIL:n keskustuimistosta

2.1. Syysliittokokous

Liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio hyväksyttiin käytän-

nöllisesti katsoen muutositta. Henkilövaihdoksia tapahtui liiton hallituksessa vain pari. Laskuvarjostelijoita eniten koskeva oli Turun Laskuvarjoureilijoiden Maurits Kouhian valinta LuKT:n puheenjohtajaksi ja samalla myös liiton hallitukseen jäseneksi.

LuKT:n varapuheenjohtajaksi valittiin ULK:n hyvä vauhtia selänsikäistä Erkki Kajala.

Vuoden Laskuvarjoureilijaksi nimettiin Utin Anssi Korppu ansiostaan SM- ja PM-kilpailuissa.

Laskuvarjo-SE-mitaleita oli myös jaossa runsaasti, mutta aiemmin yksi mitalisti oli vaivautunut paikalle.

2.2. Pohjoismainen laskuvarjokokous

Pohjoismainen laskuvarjokokous pidettiin Helsingissä 4.12.1982. SIL:n edustajina kokouksessa olivat Maurits Kouhia (kokouksen puheenjohtaja), Eero Kausalainen (kokouksen sihteeri), Erkki Kajala sekä liiton toiminnanjohtaja Jaakko Kaskia. Jäljempänä poimintoja kokouksessa käsitellyistä asioista:

- Pohjoismaisen yhteistyön tehostamiseksi tehtiin eräitä järjestelyjä. Pohjoismaiden laskuvarjojyhteisliittymä nimettiin Pohjoismaiseksi Laskuvarjoneuvostoksi. Neuvostolle nimettiin 5-6 valiokunta, jonka tehtävänä on hoitaa juoksevia asioita kokousten välillä, toteuttaa neuvoston päätöksiä, valmistella neuvoston kokoukset sekä toimia yleisenä neuvoston työrukkaana. Valiokuntaan kuuluu edustaja kustakin pohjoismaasta (laskuvarjojyhteistoimintaan toistaiseksi osallistumaton Islantia lukuunottamatta). Edustajiksi nimettiin: Bengt Eric Fonsel, puheenjohtaja (Ruotsin liiton SFF:n pj.), varapuheenjohtaja Helge Hansen (Tanskan liiton DFU:n sihteeri), Eero Kausalainen, sihteeri ja Jens-Henrik Johnsen, jäsen (Norjan liiton NLF:n pääkouluttaja).
- Toistaiseksi eivät Pohjoismaat vielä halua ottaa kupurelatiivisia PM-kilpailuohjelmaan. Näyttää kuitenkin todennäköiseltä, että SM-kilpailuissamme näkyy osanottajia myös muista pohjoismaista. PM-ohjelmaan voidaan CRW ottaa nyt tehtyjen päätösten mukaa aikaisintaan 1984.
- Para-Ski PM-kisvoja ei ainakaan toistaiseksi tulla järjestää yksin yhdistettyinä Alppi- ja Pohjoismaisina kilpailuina. Ruotsi on kuitenkin tarjoutunut järjestämään ensimmäiset Alppi-Para-Ski PM:t vuonna 1984. Kyseisenä vuonna on kaksi Para-Ski PM-kisaa, sillä Suomi järjestää vuoronsa mukaisesti pohjoismaisen Para-Ski PM:n.
- Para-Ski PM-83 järjestetään Ruotsin Borlängessä 11. - 13.3.1983.
- Taito- ja tarkkuus-PM 1983 järjestetään Lollandissa, Tanskassa. Ajankohta on 23. - 31.7.1983. Varsinaiset kilpailusäännöt ovat joksenaan entisen kaltaiset. B-sarjasta luovutaan, koska pohjoismaat eivät löytäneet yhteistä sarjajajon periaatetta. E-6 valiokunta kuitenkin tutkii mahdollisuutta järjestää PM:n yhteydessä pohjoismainen cup-kilpailu nuorille hyppääjille. PM-joukkueessa voi olla enintään 5 kilpailijaa. Naisten sarjaa PM-kilpailuissa ei kokous pitänyt tarpeellisena.

Laskuvarjotiedote 6/82...

- Vetovarjoilla on Rottissa tulossa tavanomaisen laskuvarjoilla rinnalle. Lajia laajastetaan sekä PC-tyyppisillä että liito-varjoilla. Varjoilija hinataan taivaalle jopa 300 - 400 metrin korkeuteen, jossa hän irrottautuu hinaussimasta. Veto-varjoilijat järjestävät mm. tarkkuuskilpailuja lajissa. Rottsin liiton edustajat pitivät lajia mainiona laskuvarjourheilun markkinointitikeinona.
- Norjalaiset kutsuivat koulutuspäällikköseminaariinsa Osllossa tammikuussa edustajat kustakin pohjoismaasta.

2.3. Tapahtumakalenteri

Oheessa on tapahtumakalenterin ensimmäinen versio.

2.4. Paravirkailijan kesäloma

Liiton laskuvarjotoimihenkilö Eero on kesälomalla 18.12.1982 - 9.1.1983.

2.5. Osoitteenmuutos

LukT:n jäsenen "Vexi" Korhosen osoite on muuttunut. Uudet tiedot ovat:

Veikko Korhonen Sudenkatu 7 A 6 937 - 34980 t
33530 Tampere 53 931 - 52125 k

HUOM: Vexin kotinumero muuttuu 19.1.1983 alkaen muotoon:
931 - 552125.

2.6. Vaaratilanteita

Vaaratilanteita on tähän mennessä tullut tietoon 111 kpl.

3. Muuta

3.1. SLK:n hyppymäärä ...

... on muuten huikaa. Marraskuun alkupäiviin mennessä SLK:ssa oli pudottu 8,276 kertaa lentokoneesta. KAUKHEE MÄÄRÄ!

LASKUVARJOHYPPYJEN SUOMEN ENNÄTYKSET

Henkilökohtainen tarkkuus

Olavi Kilpinen (20.8.1982 Lucenec) 4 x 0,00 + 0,02 m

Joukkuetarkkuus

- ei ennätystä

Taitohyppy

Rauno Härkönen (9.8.1981 Utti) 6,87 sekuntia
Olavi Kilpinen

Suurin muodostelma

Rolf Leiman, Pertti Jompero, Eero Ylinen, (7.7.1975 Nummela)
Kari Puhakka, Harri Toivonen, Heikki Side,
Hannu Sailavuo, Into Taskinen, Onni Kuusisto, 10-tähti
Pauli Belik

Pisin sekvenssi

4-hengen: Jari Holopainen (21.8.1982 Fyresdal) 10 muodostelmaa

Jouko Hoviniemi
Jarmo Karjalainen
Hannu Havia

8-hengen: Henri Pohjolainen (28.7.1982 Malmi) 6 muodostelmaa

Hannu Havia
Matti Veikkola
Jukka Heikkinen
Päivi Lappalainen
Sari-Anna Pakarinen
Jari Holopainen
Jouko Hoviniemi

Neljän kuvun kierto

Tero Toukonen, Petri Mäkinen, (29.8.1982 Utti) 1 muodostelma
Johanna Vuorio, Jarmo Vuorio

Kahdeksan kuvun nopeusmuodostelma

- ei ennätystä

Suurin kupumuodostelma

Tero Toukonen, Petri Mäkinen, (29.8.1982 Utti)
Johanna Vuorio, Jarmo Vuorio 4 henkilöä

Vapaasti pudottu matka/vapaasti pudottu matka joukkuehyppäillä

- ei ennätystä

HUOM.

- Virallista ennätystä pisin vapaapudotus-lajissa ei ole, mutta korkeimmalta on Suomessa hypännyt Tuomo Aaltonen. Hän hyppäsi 1968 9190 metrin korkeudesta, jolloin vapaasti pudottu matka oli n. 8400 - 8500 metriä.
- Naisten luokka otettiin ennätysääntöihin vasta 3.10.1982, jonka vuoksi näitä ennätyskierroksia ei vielä ole olemassa.

Laskuvarjotiedote 7/82...

1. LuKT

1.1. LuKT:n kokoonpanosta ja toiminnasta 1983

LuKT:n puheenjohtajana toimii syyskokouksen valitsemana Maurits Koskia ja varapuheenjohtajana Erkki Kajala.

LuKT:n jäsenmäärää pienennetään jonkin verran. Työskentely tapahtuu suurelta osin eri alojen suhteellisen itsenäisissä komiteoissa. Komiteoiden puheenjohtajat ovat pääasiantöisesti LuKT:n jäseniä. Jäsenet ovat pääasiassa varsinaisen LuKT:n ulkopuolisia, komitean erityisalan tuntijoita. Nimiluettelo vahvistetaan vuoden 1983 ensimmäisessä liiton hallituksen kokouksessa.

1.2. Joukkueenjohtajat

Para-Ski World Cup joukkueenjohtajana toimii Vexi Korhonen. Kilpailijoiksi ovat lähdössä Matti Heino, Risto Käyhkö ja Jari Nekkinen.

Kanadassa pidettävään kansainväliseen relatiivikilpailun johtajiksi on nimetty Erkki Kajala (Head of Delegation) ja Ilkka Stauffer (Team Leader). He ovat ilmoittaneet hankkivansa joukkueelle varoja "riittävästi". Ko. kilpailu on MM-kilpailun vaihtoehto. Jos CIP:n kokouksessa tammikuussa muutetaan HT-paikka Etelä-Afrikasta muualle, osallistutaan niihin Kanadan kilpailun sijasta.

PM-joukkueenjohtajia etsitään.

LuKT:ssa on tehty esitys, jonka mukaan Para-Ski kilpailun kaikki hyppyt suoritettaisiin samanlaiselle maalialueelle sekä alppi-, että pohjoismaisessa Para-Skissa. Ehdotuksen tarkemman käsittelyn LuKT jätti tulevalle kilpailukomitealle.

1.3. SM-kilpailut

LuKT hyväksyi lopullisesti OLK:n tarjouksen kilpailujen paikalliseksi isännäksi. Tuomareiksi pyritään saamaan henkilöitä myös muista pohjoismaista.

Jyväskylän Laskuvarjokerho oikeutettiin järjestämään Para-Ski SM-93. Kilpailujen ajankohta on 4.-6.3.1983.

Olevan kilpailukomitean tehtäväksi jätettiin vuoden 1983 kilpailujen valvonta.

Kopurelatiivin SM-kilpailujen järjestämisoikeus myönnettiin Tuusulan Laskuvarjourheilijoille. Kilpailuissa on viisi kilpailukierrosta. Kilpaillaan ainoastaan 4-hengen kupa-kiertolajissa. Säännöt vahvistetaan myöhemmin.

1.4. Valmennusasiat

LuKT nimasi "Sikakiillarit" MM-edustusjoukkueeksi 4-hengen lajissa vuonna 1983, mikäli SM-kilpailut eivät edellytä uuden pöytäkirjan tekoa. Budjettivaroja ei joukkueelle esitetty myönnettäväksi valmennukseen. Varainhankinnan hoitavat tehtävään nimetyt varainhankkijat (Kajala, Stauffer, kts. kohta 1.2.).

Para-Ski PM-edustusjoukkue valitaan SM-kilpailun paremmatulosperusteella.

Päättiin nimetä MM-edustusjoukkueeksi 8-hengen lajissa SM-kilpailujen lajin voittaja.

PM-valmennusjoukkueen nimeäminen siirrettiin suoritettavaksi vuoden 1983 puolella.

2. SIL:n keskustoimistosta

2.1. IH:n kurssi

Maaliskuussa järjestää ilmailuhallitus viisi arkipäivää kestävä kurssin ultrakeveiden ilma-alusten ja riippuliitimien tarkastajille. Tilaisuuteen voisi osallistua myös muutama riggerikoulutuksesta kiinnostunut laskuvarjohyppääjä.

2.2. AFF-kurssi

Timo Toivonen on toimittanut SIL:oon AFF-hyppymestarikurssin aineiston, jonka hän on ilmoittanut suomentavansa. Toivonen on myös ilmoittanut olevansa käytettävissä aineiston jatkokäsittelyssä. Aineistoon kuuluivat mm. kaikki USA:n voimassa olevat laskuvarjomääräykset.

2.3. Kyselyt

Kerhoja pyydetään palauttamaan oheiset kyselylomakkeet puolellisesti täytettynä tänne SIL:oon viimeistään 20.1.1983 mennessä.

Suomen Ilmailuliiton, itseni ynnä perheeni puolesta toivotan laskuvarjoillevalle kansanosalle Hupaisaa Joulua ja Menestystä Uutta Vuotta !

Kiitokset ystävyystyö, yhteistyöstä ja avunannosta A.D. 1982.

Evo

Eero

Varsinainen Trollveggen-retkikunta

Melkein jokainen meistä haaveilee kiinteältä alustalta suoritusta hypystä. Joillekin tästä haaveesta tulee päänäpintymä. Ajatus hypystä tulee mieleen päivittäin, viikottain, kuukausittain. Asiasta kehittyy henkilökohtainen haaste. Haaste pakottaa hypypäätökseen.

Vaikuttimet ja kuvitelmat

Nykyisin on paljon hyppääjiä, jotka ovat hypänneet BASE-hyppyä. Tietoa aiheesta on runsaasti saatavana. Keskustelua aiheeseen liittyvistä asioista käydään jatkuvasti. Hyppyä suunnitteleva saa kimmokkeita aikomukseensa monelta suunnalta. Tarinat lisäävät kunnianhimoa. Ilmeisesti nuori, vasta lupakirjansa saanut hyppääjä on vaikutuksille kaikkein altuin. Hän on hypännyt toistasataa hyppyä, joista puolet liitovarjolla. Hän kuvittelee hallitsevansa hypyn täydellisesti. Hänellä on lukuisia RW-hyppyä. Hän on käynyt yksissä tarkkuuskisoissa. Kupurelatiiviakin on kokeiltu. Helikopteristakin hän on hypännyt, joten nollavauhtikaan ei ole tuntematon käsite. Tekniikan hän omaa täydellisesti. Kunhan vaan ottaa vauhtia, ponnistaa, stabiloituu, liukuu ja avaa varjonsa. Sitten vaan ajellaan jodlaten alastulopaikalle.

Todellisuus

Paikanpäällä tilanne on täysin toinen. Hermopaine on kova ja pelätään enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Kaikki mahdollinen tulee mieleen, aikaisemmat onnettomuudet, mahdolliset vajaatoiminnat, asiat, joita aikaisemmin ei ole edes ajatellut. Hyppypaikka massiivisuudellaan tekee jo unohtamattoman vaikutuksen. Ei ole mahdollista, että sadanviidenkymmenen hypyn veteraani hallitsee itsensä täydellisesti ja toimii automaattisesti tällaisessa tilanteessa. BASE-hyppy on tilanne, jossa mikään ei saa mennä pieleen. Stabiilia ei saa menettää, liu'un on purtava, väärään suuntaan auennut kupu on ehdittävä kääntää. Ei kiertyneitä punoksia eikä muutakaan vajaatoimintaa. Ainoastaan hypykokemus luo automaattisuutta ja itsensä hallintaa. Toistasataa hyppyä ei missään tapauksessa ole riittävä määrä turvallisen hypyn suorittamiseksi.

Nykyään BASE-hyppyä on suoritettu ryhminä ja näihin ryhmiin ei ole otettu mukaan kokemattomia yksilöitä. Näin ovat myös onnettomuusluvut pysyneet alhaisina. Vali-

tettavasti myös kokemattomat hyppääjät lähtevät salaa, yksin tai pareittain, onneaan kokeilemaan. Tällöin onnettomuusriski on paljon suurempi. Samalla he aiheuttavat hallaa tätä lajia julkisesti ja järkevasti harastavia kohtaan. Seuraavassa tositahtumiin perustuva, toivottavasti opettava ja hyödyllinen esimerkki siitä, miten ei tule suhtautua BASE-hyppämiseen.

Esimerkkitapaus

Trollveggenille lähti viime kesänä kaksi kaverusta, jotka olivat saaneet lupakirjansa saman vuoden keväällä. Hyppyä runsas sata kummallakin. Melkein kaikki valmistautumiseen tarvittavat asiat ja tarvikkeet olivat puutteelliset tai lyöty täysin laimin. Ei ollut opasta, ei kuvanottajia, ei alastulomiestistöä radiopuhelinyhteyksineen ja tulipusseineen. Ei ollut streamereita, ei 7 tunnelisia liitovarjoja, ei kunnollisia karttoja, ei edes kovaa kypärää kuin toisella eikä tarpeeksi rahaakaan matkakustannusten peittämiseksi.

Trollveggenin kaltaisella paikalla tarvitaan 7 tunnelinen kupu, koska alastulopaikka on liian kaukana 5 tunneliselle. Kovat kypärät ovat ehdottomat. Maamiestistö ilmoittaa oikean hyppyhetken. Opas neuvoa tien hypypaikalle. Kaikesta tästä oli pulaa. Hyppääjillä oli mukanaan 5 tunneliset varjot ja pari ylimalkaista kuvaa, joiden perusteella hypypaikka olisi muka ollut löydettävissä. He olivat saaneet suusanallisia neuvoja tiestä hypypaikalle. Streamerit oli hoidettu leirintäalueen miesten huoneesta. Eväsyssä ja henkisessä kunnossa oli toivomisen varaa. Heillä oli tukenaan vain toinen toisensa. Ainoa hyvä oli kaunis ilma.

Mitä tapahtui

He onnistuivat pääsemään salaa nimismiehen ja muiden vihjeiden saaneiden valppaudesta huolimatta ylös vuorelle. Kiipeäminen kesti yli kuusi tuntia. Alussa mieli oli innokas, mutta reunalle päästyä voimat olivat useista lepohetkestä huolimatta täysin huneet. Seinämä näytti kaa-

mealta ja alastulopaikka hämötti toivottoman kaukana. Nyt iskivät myös henkiset paineet. Hyppääjät tunsivat epätoivoa ja turvattomuutta. Heiteltyään kiviä ja mietskelttyään syntyjä syviä, toinen kaveruksista päätti hypätä vielä useita tavallisia hyppyä ja lähti takaisin kävelen. Toinen ei kuitenkaan antanut vielä periksi, vaan päätti jatkaa matkaa yksin. Ennen eroamistaan he vaihtoivat varusteita, koska toisella oli muka paremmat kamat. Ensiksi lähtenyt vei huomommat mensesään. Muutaman tunnin etsiskelyn kiipeilyn jälkeen oli matkaa jatka- neella kaksi vaihtoehtoa. Löytää ennen pimeän tuloa hypypaikka ja hypätä tai lähteä välittömästi takaisin kävelemällä. Nyt hän teki ensimmäisen järkevän ratkaisun. Hän palasi kävelen. Apeina ja epäonnistuneina he tulivat takaisin Suomeen. Miellissään kuitenkin ajatus rikollisen palaamisesta rikospaikalle. Valitettavasti. Kuitenkin varmasti paljon kokeneempina ja viisaampina.

Hyöty

Esimerkkiretkikunnasta ei toivottavasti ollut paljoa haittaa lajillemme ja toisille BASE-hyppääjille. Ainoastaan hyötyä varoittavana esimerkkinä. Jos he olisivat hypänneet ja olisi vielä tapahtunut onnettomuusiakin, haitta olisi ollut hyvin mittava. Lisää kieltoja ja rangaistuksia, sakkoja ja korvauksia. Sekä hyvin paljon huonoa mainetta tätä meidän mielestämme niin hienoa lajia kohtaan.

Vetoamus

Teille, jotka suunnittelette yhtä typeriä tekoja, toivottavasti luovutte niistä tai siirätte ne hamaan tulevaisuuteen. Meidän kaikkien laskuvarjohyppääjien hyväksi.

Esimerkkiretkikuntalaisten luvalla kirjoittanut

Timo Rantala

Relatiivihyppyjen SM - 82

RW-SM-kilpailut pidettiin 1707 - 25 0782 Malmilla ja järjestäjänä toimi Suomen Laskuvarjokerho.

Ennen kilpailuviikkoa edelsi harjoitusviikko, jolloin oli mahdollisuus hypätä arkisinkin päivät päästään. Suurista odotuksista huolimatta eivät hypääjät jaksaneet olla kiinnostuneita RW-kilpailuista. Sen vuoksi harjoitusviikko jäi toivottua latteammaksi. Yhä edelleen Suomen hyppääjäkaarti elää tempu- ja tarkkuusunelmissa, mikä ei kuitenkaan ole kiinni hyppääjistä vaan olosuhteista. Lajin kehityksen kannalta olisi kuitenkin toivottavaa, että harrastajapiiri laajenisi myös Helsingin ulkopuolelle. (Ei koske Oulua ja Lappeenranta, mitkä sitkeästi jaksavat lähettää edustajansa RW-kilpailuihin.)

Kisajärjestelyt hoidettiin asiallisesti ja SM-kilpailujen edellyttämällä tiukkuudella. Kiitos siitä SLK:n.

Kilpailukoneena toimi Turbo Pilatus Porter. Turbon hyppykoneominaisuuksia on ehkä turha ylistää tällä palstalla, mutta Turboahan on myös kutsuttu hyppyhissiksi.

Harjoitusviikolla valmentajana toiminut Karl Arneberg Norjasta tunsu itsensä turhautuneeksi valmennettävien puutteessa. Ulkopaikkakuntalaisille terveisiä Kallelta: "Tieto on SLK:ssa, toimittakaa sitä eteenpäin!" Tervetuloa Malmille oppimaan!

Nelimiehisten kilpailuun osallistui seitsemän joukkuetta, joista viisi edusti Suomen Laskuvarjokerhoa. Yksi joukkue tuli Oulusta ja yksi Lappeenrannasta. Kahdeksanmiehisten kilpailuihin osallistui kolme joukkuetta: kaksi SLK:sta ja yksi Oulusta.

Koko alkuvuoden oli maakunnista tihkunut tietoa RW-harjoittelusta ja kovin oli ollut nihkeätä, joten valtiikan odotettiin edelleen pysyvän lujasti SLK:n hallussa, mutta kenen kourassa siellä, siitä ei ollut varmuutta ennen kilpailua.

Ennakkosuosikin paine lankesi Sikakiilareitten harteille. Haastajana oli edellisvuoden kakkonen Quasimodot. Molemmat joukkueet tähtäsivät tiu-

kasti mestaruuteen. Arvoituksena pidettiin kokeneita Tervaporvareita Oulusta. He aiheuttivatkin hämmennystä SLK:laisten mielissä. Nuoria joukkueita oli perustettu kovalla innolla, esim. Videoviihdettä ja Stand By. Umma Gumma koostui kolmiolta Helsinki-Tampere-Tukholma. Joukkue hyppäsi Mini Mikkosen johdolla yllättävän hyvin. Kisojen väriläikkä oli Lappeenrannan joukkue. Kiitos pojat osallistumisesta ja yrittäkää ensi vuonna uudelleen!

Sikakiilarit jakoivat tänäkin vuonna innostua SM-kilpailuista, Heidän tasonsa huomattiin jo ensimmäisten hyppyjen jälkeen. Tänä vuonna yritti innostusta kaikin tavoin laimentaa mm. puolustusvoimat. Yksi Sikakiilareista ei saanut lomaa kisojen ajaksi. Kun vielä Ahtikin mursi jalkansa juuri harjoitusviikon alussa, oli kisamotiivaation aikaansaaminen ns. pihtisyntyys.

Quasimodojen suoritukset olivat yl-

lättävän laimeita (liekö harjoitushyppyjä liian vähän). Kilpailu sijoista 2 – 7 säilyikin kireänä loppuun asti.

Hopeasta ja pronssista taistelivat lähinnä Tervaporvarit ja Quasimodot jatkuvasti toisiaan ”vihaisesti mulkoillen”. – Lappeenranta piti perää kunnialla koko kilpailun ajan. Juuri oikealla vakavuudella ja tiukalla yrityksellä pojat varoittivat ensi vuodesta. ”Myö opetellaan nyt”.

Sikakiilarit kasvattivat tasaisesti etumatkaansa muihin joukkueisiin. Voitto heltisi selvin numeroin. Quasimodot saivat kuin saivatkin hopeaa. Aivan kannassa rimpuilivat Tervaporvarit pronssille.

Kisojen lopputulokset:

1. Sikakiilarit	65
2. Quasimodo	43
3. Tervaporvarit	35
4. Videoviihdettä	33
5. Stand By	32
6. Umma Gumma	29
7. Lappeenranta	7
- (Imatran Ilmasirkus)

Kahdeksanmiehisessä ennakkosuosikin paineet sai harteilleen SLK I. Joukkue oli suvereeni voittaja. Oululaisten tiedettiin harjoitelleen jonkin verran. Ennakkoon odotettiin heiltä tiukkaa vastusta. SLK II The Wall kerättiin paikallaolevista hyppääjistä juuri ennen kisojen avajaisia.

SLK:n ykkösjoukkue voitti kilpailun, pisteitä olisi voinut karttua enemmänkin koska taidollisesti joukkue on parempi kuin lopputulos näyttää. Toisen sijan vei ehkä yllättäen selvin numeroin The Wall. Joukkue hyppäsi hyvin ja hallitusti koko kisan läpi. Oulun joukkue Luigi Rivatto and Points Masina ei saanut pointsejaan kotiin. Tyytyminen oli siis pronssiin.

Lopputulokset:

1. SLK I	33
2. The Wall	18
3. Luis Rivatto and...	6

Tuomarityöskentelystä sen verran, että linjojen yhtenäistäminen voisi olla tarpeen. Nyt ei aina oltu varmoja ja samaa mieltä selkeistä asioista. Esi-

merkiksi avauskorkeus aiheutti lievää hengenahdistusta kilpailujen aikana. Tuomarityöskentelyn on oltava selkeää, mutta pienillä korjauksilla tuomarointi saadaan huippuunsa.

Huhu pyörii SLK:ssa, että keväällä aikaisin järjestetään harjoituskilpailut Malmilla. Kaikki asiasta kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä SLK:oon. (90-378 827)

Hyviä vapaita ja kylmää syksyä kaikille. Tulkaa meille vaan, meillä hypätään.

Kirjoitti Jauhoppää
(Hena Pohjolainen)

Laskuvarjourheilijoita "tervehtivät"

Helsingin Espoon Vantaan alueella:

Pr-Eristys Oy
Wärtsilän Keskinäinen Vakuutusyhtiö
Valtameri Oy
Kehätien Autovalinta Oy
Konetarvikepalvelu Oy Ab
Oy Soffco Ab
Pohjavahvistus Oy
Polar-Express

Ruuvitalo Oy
Yhtyneet Teräsmestarit Oy

MITEN HANKIN KORKEUSMITTARIN NOPEASTI JA EDULLISESTI — OIVA VIHJEKOKOELMA ALOITTELIJOITA VARTEN

Heinäkuu 1982

4. 7. Havaitseen edistyneeni niin niin pitkälle, että tuotapikaa tarvitsen korkeusmittarin. Keskusteluissa hyppytovereitteni kanssa päädyn Altimaster II:n kannalle. Kellään ei satu olemaan ylimääräisiä, joten päätän ostaa uuden. "Tilaa jenkeistä", kehoittavat kanssakilpailijani. "Ehei", totean, "jos sieltä tilaan, en saa mittariani hirmupitkään aikaan. Joudunpa kenties odottamaan parikin kuukautta!" Olen saanut näet Loistoldean: "Tilaa mittarini Ruotsista, nopeasti ja edullisesti..."
5. 7. Soitan Ruotsiin erääseen laskuvarjotarvikemyymälään, jota kutsun vastaisuudessa lempinimellä SPS. Saan yhteyden ja avaen keskustelun upealla ruotsillani: "Hallá." SPS:n automaattinen puhelinvastaaja ilmoittaa SPS:n olevan lomalla 19. 7. saakka "...liksom hela Sverige."
19. 7. Puhelinvastaaja ilmoittaa loman jatkuvan 26. 7. saakka. Kiitän ja toivotan hyvää loma.
26. 7. Saan yhteyden! Langan toisessa päässä on Jan Arvidsson-niminen nuorimies, joka lienee tanskalaissyntyinen, koska hänen ruotsinsa kuulostaa kovin vaikeaselkoiselta. "Har Ni", kysyn (ruotsiksi). "höjdmätare?" "Jää-á", vastaa Jan. Tarkennan: "Altimaster tvään, pá lagret?" "Jää-á", vastaa Jan. Ilmoitan tilaavani sellaisen kirjeitse, maksun seurattessa shekin muodossa mukana. Lopetamme keskustelun. Punehdun onnesta, kirjoitan tilauksen ja ryntään pankkiin ostamaan 700 kruunun shekin. Postitan tilauksen ja olen onnessani. "Olenpa tosi taitoveikko näissä mittariasioissa", ajattelen itseseni.

Elokuu 1982

1. 8. Kerron kerholla kaikille tätä erinomaisesta keinosta ostaa korkeusmittari. Samalla

onnistun jälleen lainaamaan jonkun mittaria.

9. 8. Jostain syystä en ole vielä saanut mittaria ja otan näinollen yhteyden Ruotsiin. En saakaan sitä. (...siis yhteyttä.)
10. 8. Saan yhteyden ja puhumme Janin kanssa kielillä. Saan sen vaikutelman, että SPS on vastaanottanut shekin, mutta minä en ole vastaanottanut mittaria. He nimittäin pystynevät lähettämään sen vasta ehkä noin viikon päästä. Puhelun jälkeen olen kummissani. "Peijakas, että pitikin sattua", tuumin itseseni.
23. 8. Kerron kerholla saavani mittarin aivan tuotapikaa ja onnistun vieläkin lainaamaan jonkun mittaria.
26. 8. Soitan Ruotsiin. SPS on todellakin saanut shekin ja minä saan mittarini todellakin ehkä noin viikon päästä. Saan lisäksi vaikutelman, että SPS:llä oli mittareita varastossa 26. 7., mutta ne olivat menneet kaupaksi ennen kirjeeni saapumista. Olen tyytyväinen, sillä totisesti asiathan edistyvät.

Syyskuu 1982

8. 9. Soitan Janille. SPS on tilannut mittareita jenkeistä. Mittareiden pitäisi tulla Ruotsiin ensi viikolla, joten saan mittarini kahden viikon päästä. "Saken", päätän puhelun, "är klar."
12. 9. Tapaan kerholla luudan muita oppilaita, jotka esittelevät jenkeistä elokuun alussa tilaamiaan mittareita. En yritäkään lainata heiltä mittaria, vaan hyppään kolme hyppyä 1000 m:stä ilman mittaria. Kätken ylenkatseeni näitä oppilaita kohtaan, jotka eivät ymmärrä hienostuneesta liiketoiminnasta mitään, vaan ostavat suoraan jenkeistä.
23. 9. Soitto SPS:lle kertoo, että mittareiden uskotaan saapuvan ensi viikolla. Otan vies-

tin vastaan järkkymättä. Yritän muistella, miten sanotaan "kansainvälinen oikeusistuin" ruotsiksi. En muista, joten päätän puhelun kohtalaisen kuivakiskoisesti: "Heijjsan." Alan välittömästi perehtyä sopimusjuridiikkaan.

25. 9. Lainaan oppilastovereiltani heidän jenkeistä tilaamiaan mittareita ja hypin minkä ehdin. Laskuvarjolla.

Lokakuu 1982

7. 10. Soitan Janille. Ymmärrän tanskaa jo varsin mainiosti ja saan kuulla, että metrijaoituksella varustettu Altimaster II on loppunut myös tehtaan varastosta, ja että saatan tämän vuoksi joutua ehkä hieinan odottamaan mittariani. Lausahdan kyynisellä hilpeydellä: "Jag skall vänta." Ja lopetamme puhelun.
13. 10. Vaimoni kommentit siitä, miten upeaa onkaan tilata mittari Ruotsista ja mitä muita käteviä tapoja on olemassa ylimääräisen rahan käyttämiseksi, tihenevät ja terävöityvät. Päätän lähteä kertausharjoituksiin.
14. 10. Ilmoitan SPS:lle, että haluan lokakuun loppuun mennessä mittarin tai shekin. Ultimatum käsiteltiin rakentavassa hengessä ja sitä päätettiin noudattaa. "Olipa se reimas-ti toimittu", onnittelen itseäni.
27. 10. Saan laskun SPS:ltä. Laskussa todetaan minun ostaneen korkeusmittarin. Mukana seurannut kohtelias kirje oli mitä suurinta balsamia mielelteni, joka totta puhuen oli siirtynyt lievästi epäilevälle kannalle tässä mittariasiaassa. Kirjeen sisältö valkeni minulle vasta kuudennen lukemisen jälkeen. Asia oli loppuun käsitelty, mutta jotenkin jäin vielä kaipaamaan mittaria, jota en kirjekuoresta onnistunut löytämään...

Marraskuu 1982

3.11. Olen saanu kirjatun kirjeen. "Turkanen", riemuitsen, "se on varmasti mittari!"

4.11. Poistun töistä ruokatunnin jälkeen ja matkustan posti-toimipaikka Hki 25:en. Saan siellä kirjatun kirjeen, joka on kyllä kovasti ohut. Eikä sisällä mittaria vaan jonkinmoisen ruotsinkielisen tulliselvityksen. Kysyn ymmälläni neuvoa postineidiltä, joka kehoittaa menemään H:gin postitullikamariin. Ja minä menen. Matkustan postitullikamariin, jossa ojennan paperinipun koppelakkiselle miehelle. Hän ottaa niistä yhden ja sulloo loput takaisin kou-raani. Lähdän luukulta A odotussaliin. Aikani kuluttua luukulta B lausutaan nimeni. Menen sinne ja saan mittari-paketin käteeni. Miljoonat pienet väristykset käyvät kehoni lävitse, se on ohi! Lähdän salista ulospäin, kun minun annetaan ymmärtää, että mittarista tulotaisin perimään myös tullia. Silmäni kyyneltyvät, mutta taaperan totteavaisesti luukulle C. Ojennan virkailijalle kädes-säni hionneen paperinipun se-kä lompakkoni. Saan virkai-lijalta Tullilomake N:o 101:s:n ja kehoituksen laskun luovut-tamisesta. Selitän, että olen jo maksanut mittarin. Ei au-ta, lasku on siiti esitettävä. Suuni puristuu viivaksi ja lähdän jäyhästi hakemaan laskua kotoani. Ensin minun on tietysti palautettava mit-taripaketti luukuile B, josta saan kuitin. Matkustan koti-in. Matkustan takaisin. An-nan kuitin luukulle B, odo-tan, saan paketin, menen luu-kulle C, annan laskun, pape-rinipun ja lompakkoni. Vir-kailija suurena ihmisystävänä täyhtää puolestani lomakkeen N:o 101s ja ohjaa minut luukulle D. Luukulla D luovutan kaikki paperit virkailijalle, joka mäkii nii-hin puolisen tusinaa leimaa. Hän ojentaa paperit virkai-ljalle, joka istuu luukun E ta-kana. Maksan tullin, tuon-nintausveron ja liikevaiht-overon, yhteensä 124 mk. Huumaantuneena poistun postitullikamarista työpaikal-eni, jossa lopun päivää kat-selen Mittariani, Altimaster II:ta, joka alasti vailla mitään alumiinikaaria ja tarranau-hoja on saapunut luokseni

maanääräistä.

Nyt olen saavuttanut valtavan hen-kisen sasapainon, jota ei mitenkään pääse hetkauttamaan se seikka, että hyppykausi on mittaria odotellessani päässyt loppumaan. Maaliskuussa pääsen taivaalle Oman Mittarini kera.

Edellä oleva dokumentti elävästä elämästä osoittaa, että korkeusmit-tarin voi hankkia erinomaisen käte-västi Ruotsista noin neljässä kuu-kaudessa hintaan 680 mk. Jos siis olet tarpeessa, kutsu silloin proffa apuun...

Subscribe to

Skydiving

PARACHUTING'S NEWS MAGAZINE

The international newsmagazine of sport parachuting. Read about the equipment, events, techniques, people and places of skydiving. **Free sample copy.** Foreign rates: 12 issues: US \$15 (surface mail), US \$48 (air mail). Payment by international money order or U.S. currency must accompany order. Satisfaction guaranteed or your money back. Write today to:

Dept. E, PO Box 189
Deltona, FL 32725, USA

THE "NEW" LOOK

FREE FALL KIWI

* NEW ZEALAND'S OFFICIAL SKYDIVING MAGAZINE *

Subscribe now!!
\$20 Airmail for 6 issues
(Published every 2 months)

P.O. BOX 10109
BALMORAL AUCKLAND
NEW ZEALAND

VUOKRATAAN EDULLISESTI

PIPER CHEROKEET:

PA - 28 - 160 OH - PDI
PA - 28 - 140 OH - PCW
PA - 28R OH - PEM

MATTI ERJOS
VARAUKSET PUH. 722 540
AUTOPUHELIN 94040-05436

FLIGHT SAFETY BULLETIN

"SAFETY THROUGH KNOWLEDGE"

Subscribe by sending £3.00 annual subscription to:
GENERAL AVIATION SAFETY COMMITTEE
33 Church Street, Henley-on-Thames, RG9 1SE

CANPARA

PUBLISHED BY THE
CANADIAN SPORT PARACHUTING ASSOCIATION

8 ISSUES YEARLY

RATES:

\$10.00 CANADA
\$20.00 INTERNATIONAL

CSPA
NATIONAL SPORT CENTRE
333 RIVER ROAD
OTTAWA, ONTARIO
K1L 8B9

FALLSCHIRM SPORT Magazin

The only Parachute Magazine in German language.

ANNUAL SUBSCRIPTION
US \$ 16.- Second
Class Postage

US \$ 21.- Air Mail
USA, Canada
US \$ 24.- South America
Africa

FALLSCHIRM SPORT MAGAZIN
C. v. HÖTZENDORFSTR. 29
A-8010 GRAZ, AUSTRIA/Europe

Tervetuloa kanta-asiakkaaksi.

SÄÄSTÖPANKIT **skop**

auttaa aina.

Relatiivihyppyjen PM - 82

PM-kilpailuja relatiivihyppämisessä vuonna 1982 voidaan kuvailla sanoin: "Viime hetkessä"! Ensinnäkin kutsu kilpailuihin, jotka oli määrä suorittaa Norjassa, tuli vain paria viikkoa aikaisemmin kuin kilpailujen oli määrä alkaa. Koska kutsusta yleensä selviää kaikki oleellinen kilpailua koskevat käytännön järjestelyt (maksut, paikka, aika, yms.) jäi valitulle joukkueelle todella niukasti aikaa valmistautua kisoihin. Tosin joukkue tuntui olevan tiedossa jo ennen kevään saapumista, sillä Sikakiilarit oli toipunut MM-huolintoista ja palannut kotinurkille harjoittelemaan tulevaa kautta varten. Lisäksi SLK:n 8-miehininen joukkue koostui kokeneista ja monet kilpailut läpikäyneistä relativisteista, joten ei myöskään tämän lajin voittajasta ollut epäilyjä ennen SM-kilpailuja. Siis järjestelyjä olisi voinut tehdä ennen kutsun tulemistakin. Toisaalta: "Kukaan ei ole voittaja ennen kisa".

Kaikkien vaikeuksien ja taistelujen jälkeen PM-kilpailuhin Norjan Fyresdaaliin lähti 4-miehiseen lajiin Sikakiilarit I. SLK I. (H.Havia, J.Holopainen, H.Hoviniemi, J.Karjalainen ja H.Pohjolainen), joukkueen johtajana toimi Matti Veikkola. Matkaa tehtiin autolla ja laivalla.

Pitkän ajomatkan jälkeen joukkue saapui Norjan Fyresdaaliin 13.08 illalla. Nukuttuaan yön lentokentällä joukkue heräsi aamulla toteamaan saman kuin ennenkin, ennakkovalmistelut tuntuvat puuttuvan täysin, vaikka kysymyksessä on kansainväliset arvokilpailut. Lentokentällä oli autio lennonjohtotomi, alataso Piper, kaksi outoa lentohävelä ja neljä lipputankoa, jotka ainoina enteilivät kilpailujen olevan juuri tällä kentällä.

Hotelliin asettumisen ja paikkakunnan sightseeingin jälkeen päästiin itse asiaan: PM-kilpailujen alkubriefinkiin. Ilman yllätyksiä ei tämäkään tapahtuma mennyt läpi. Jotta (tämäkin) viimehetkeen saataisiin lisää väriä, ilmoitti kilpailujen johtaja, että kaikista uusinoista maksaisivat joukkueet erikseen ja että hypättäisiin vain yksi

harjoitushyppy vaikka oli käytössä kaksi konetta, Pilatus Porter ja Dowe. Vain yhteen harjoitushyppyyn suostuttiin pienen keskustelun jälkeen, mutta uusintoja ei maksettaisi. Nämä asiat olisi pitänyt mainita jo kilpailukutsussa. Tämän lisäksi kilpailusäännöt jaettiin vasta briefingin jälkeen ja joukkueenjohtajien kokouksessa muotoiltiin sääntöjä, jotka olisi pitänyt hyväksyttävä jo edellisen vuoden syksyllä. Pienimuotoisen ja vaatimattoman aloitusseromonian jälkeen päästiin itse kilpailuihin.

Kilpailut aloitettiin harjoitushyppyillä. Kaikki joukkueet, viisi 4-miehistä ja kaksi 8-miehistä, hyppäsivät helpot sarjat. Suomi I. Sikakiilarit aloitti myös rentouttavasti, yrittäen uutta SE:tä. Ennakkosuosikin paineet sai hartijoilleen Ruotsin I joukkue Pink Panthers. Tanskan joukkueesta ei tiedetty mitään, joten kaikki oli uutta. Norjaa pidettiin ennakkoon heikoimpana, joskaan ei kovinkaan huonona, olihan joukkue hypännyt jo useat vuodet yhdessä. Ruotsin II joukkuetta pidettiin ilmeisenä harjoitusvastustajana.

Kuten sanottu Pinkit tuntuivat kovilta, mutta ei missään tapauksessa voitattomilta, mikä kilpailujen vanhetessa tuli todistettua.

Kahdeksanmiehiseen lajiin osallistui Tanska ja Norja. Käytännössä tämä laji oli ratkennut jo ennen kilpailuja, sillä Tanskan tiedettiin olevan kova ja rutinoitunut joukkue.

4-miehisen

1. kierros (set no 6)

Ruotsi I	8 pist
Ruotsi II	8 pist
Tanska	6 pist
Norja	4 pist
Suomi	4 pist

Pinkit näytti ottavan tilanteen hallintaansa jo alussa. Ruotsi II oli yllättävän kova ja Tanska juuri sitä mitä odotettiin samoin Norja, mutta Kiilarit tuntui kipsaavan ja hyppäsi alle kykyjensä. Hienoinen pettymyksen tunnelma vallitsi Suomen leirissä.

2. kierros (random)

Ruotsi I	7 pist
Ruotsi II	7 pist
Norja	1 pist
Suomi	1 pist
Tanska	7 pist

Suomi-Poika oli masennuksen partaalla. Missä vika? Odotettiin liikaa näiltä kilpailuilta ja nyt iski hermot reistailemaan? Ruotsi säilytti helposti johtonsa, mutta ei saanut aikaan mitään kaulaa, sillä Tanska yltyi myös hyvään suoritukseen tällä kierroksella.

3. kierros (set no 9)

Ruotsi I	7 pist
Ruotsi II	5 pist
Tanska	6 pist
Norja	5 pist
Suomi	4 pist

Tämän kierroksen jälkeen ei kiilarihuumori yltänyt edes ajatuksen tasolle. Osa uhkasi haalarien repimisellä, toiset taas kamojen myynnillä Totuuden hetkiä elettiin. Pinkit jälleen kierroksen paras ja johto varmistui edelleen.

Kokonaistilanne kolmen hypätyn kierroksen jälkeen:

Ruotsi I	22 pist
Tanska	19 pist
Ruotsi II	11 pist
Norja	10 pist
Suomi	9 pist

4. kierros (random)

Ruotsi I	10 pist
Suomi	8 pist
Tanska	8 pist
Ruotsi II	8 pist
Norja	6 pist

Ruotsin I joukkue näytti, että varmuutta löytyy ja rutiininomaisella työskentelyllä parhaat pisteet kierrokselta. Tässä vaiheessa kiinnittyi huomio nimenomaan työskentelyrytmiin ja hyppyrutiiniin. Panttereiden mielestä hyppy meni huonosti, mutta kuitenkin keskiarvon paremmalle puolelle pisteet vain kohosivat. Mutta perässä sitkeästi seuraten Tanska, Ruotsi II ja viimein myös Suomi saivat kukin siedettävät 8 pistettä. Jokohan Suomen

edustajatkin pääsisivät paineista ja ylittäisivät tasoansa vastaaviin suorituksiin? Norja kierroksen hännillä 6 pisteellä.

5. kierros (set no 5)

Suomi	8 pist
Ruotsi I	8 pist
Ruotsi II	7 pist
Norja	6 pist
Tanska	6 pist

Edellinen kierros nosti tunnelmaa ja tällä kierroksella yllyttiin jo kamppailemaan Panttereiden kanssa tasapisteisiin. Tunnelma suomalaiskatsomossa nousi kohisten. Myös muut maat alkoivat tarkkailla sinivalkoisia edustajiamme.

Puhumatta paras, mutta sanottakoon nyt sen verran, että tuomareille on kaikki kuvat ja oikeat otteen irrotukset näytettävä, eli hienosäätö nopeasta työskentelystä puuttui. Suomi jälleen alamaailmoissa.

6. kierros (random)

Ruotsi I	8 pist
Tanska	6 pist
Ruotsi II	4 pist
Norja	4 pist
Suomi	3 pist

7. kierros (set no 4)

Ruotsi I	9 pist
Suomi	7 pist
Tanska	7 pist
Ruotsi II	6 pist
Norja	6 pist

Pink Panthers nosti jälleen keskiarvoaan ja saavutti kierroksen kovimman tuloksen. Jos aikaisemmin tuomarit olivat huomanneet aiheen sarjojen katkaisuun, niin tässä kohdin he eivät sitä tehneet. Mm Pinkit tekivät väärin oman suorituksensa, mutta tilanne huomattiin vasta kun sinetti

arvostelupöytäkirjoihin oli tehty. Tämä osoituksena siitä, miten loukkaantuvaa on nykyinen tuomarityöskentely. Tähän asiaan liittyvää spekulointia on käyty jo useita vuosia kansainvälisillä kilpailuareenoilla, Suomen leirissä kuitenkin myhäiltiin, sillä me teimme kiviä sääntöjen puitteissa.

8. kierros (random)

Suomi	10 pist
Tanska	10 pist
Ruotsi I	9 pist
Ruotsi II	7 pist
Norja	7 pist

Suomi ja Tanska yltyivät kiitettäviin suorituksiin. Suomen pojat tekivät uuden SE:n joten tyytyväisyyteen oli aihetta ja hyvää fiilistä ei mitenkään laimenna Ruotsi I:n 9 pisteen suoritus. Kuten sanottu Pink Panthers ei ole lyömätön – mutta kilpailuun lasketaan 10 kierrosta.

9. kierros

Ruotsi I	15 pist
Tanska	11 pist
Suomi	9 pist
Norja	9 pist
Ruotsi II	8 pist

Ilmeisesti Ruotsi I sisuuntui edellisen kierroksen varpailla polkemisesta ja näytti kuka määrää huippusuoritusten tason näissä kilpailuissa. PE syntyi set no 7 sarjassa. Kuitenkin epävirallinen tuomarikommentti: "Liian epäselvää". Etukäteen suomalaiset odottivat tältä sarjalta paljon ja se kostautui. Ei huonosti eikä hyvin 9 pist. Varmuutta alkaa löytyä.

9. kierros (random)

Ruotsi I	10 pist
Tanska	7 pist
Suomi	6 pist
Norja	6 pist
Ruotsi II	5 pist

Paineeton hyppy kaikille joukkueille sillä mistään sijoista ei enää syntynyt kiistaa. Ehkä tämän vuoksi suoritukset hiukan lepsuja ja se näkyy pisteissä. Ainoastaan Ruotsi I teki varmasti yli keskiarvonsa.

8-miehissä käytiin latteahko kilpailu ainoastaan Tanskan ja Norjan kesken. Johtuen sitten korkeista osallistumismaksuista tai muista taloudellisista vaikeuksista, ei kansainvälinen yhteydenottomme muihin maihin saisi tyrehtyä näin helpolla. Kilpailut voitannut Tanska sai 39 pist, eikä paikalla olleiden suomalaisten mielestä mitenkään häikäissyt suorituksellaan. Ehkä SM-kilpailut voitannut SLK I olisi antannut tiukan vastuksen voittaneelle joukkueelle. Norja toiseksi tulleena oli vain joukko yhteenliitettyjä RW-hyppääjiä. Tuloskin antaa selvän kuvan tasosta 17 pistettä.

Selvää tasonousua ja kansainvälisen huipun tavoittamista on havaittavissa. Eikä yksin voittaja tehnyt hyviä hyppejä, vaan myös muut maat onnistuivat kiitettäviin suorituksiin.

Kaiken kaikkiaan Suomen joukkueen suoritus onnistui keskinkertaisesti. Selvää tason nousua on havaittavissa, mutta keskiarvon nostaminen yli 7 pisteen ei todellakaan ole enää helppoa. Suurella määrällä harjoitushyppääjiä, avustuksilla ja uusien ja nuorten hyppeäjien kannustamisella saamme sequence-hyppäämisen tasoa huomasti nostettua.

Alkuhankaluuksien jälkeen, kilpailut vietiin asiallisesti läpi. Vaatimattomat puitteet korvasi hyvä henki ja välitön ilmapiiri kaikkien Skandinavian relativistien kesken.

Sovittu.

Järjestöpankkeina säästöpankit ja Skop ovat palkansaajien asialla.

Säästöpankkien ja Skopin ammattijärjestöille ja niiden jäsenille tarjoamat palvelut takaavat rahoitushuollon kaikissa olosuhteissa. Niin työtaistelutilanteissa kuin normaaleinkin aikoina.

Rahoituspalvelujen lisäksi säästöpankit ja Skop ovat mukana varmistamassa ammattijärjestöjen toiminnan sujuvuutta. Esimerkiksi atk-kapasiteetti on käytettävissä ammattijärjestöjen rutiinien hoitoon: huolehtimaan jäsenmaksuista, jäsenrekistereiden ylläpidosta, kirjanpidosta jne.

Yhteistyö on voimaa näissäkin asioissa.

säästöpankit **skop**

järjestöpankki jäsenen asialla

'SÄHKÖLANGOISTA'

Miten tavallinen ihminen näkee mielikuvituksessaan laskuvarjohypyn aikana tapahtuneen vaaratilanteen.

Kevättalvella 1982 tapahtui Malmilla seuraavanlainen vaaratilanne. Juuri lupakirjan saanut hyppääjä ajautui voimalinjaan. Kahteen 20 kW:n johtimeen tuli oikosulku, pimentäen hetkellisesti Helsinki-Malmin lentotaseaman ja osia ympäröivistä kaupunginosista. Suurin syy onnettomuuteen oli hyppääjän kokemattomuus, koska hän havaitsi linjan liian myöhään ehtiäkseen väistää. Varjo oli Para-Commander -tehoarvo. Myös sääolosuhteet olivat poikkeukselliset, kyseisestä pokasta ainoastaan yksi hyppääjä laskeutui kenttäalueelle. Kohdatessaan voimalinjan hyppääjä pujottautui kahden 20 kW:n johtimen välistä. Kupu kaatui kahden seuraavan johtimen päälle, jolloin valokaari ja oikosulku syntyivät. Hyppääjä päästi kuvun noin kolmen metrin korkeudelta ja selvisi koko rytäkästä täysin vahingoittumattomana. Kuvun stabilisaattorit saivat pieniä palovammoja.

Jälleen kerran — läheltä piti. Pelastustoiminta oli kiitettävää. Paikalle saapuivat ambulanssi, palokunta sekä kaksi poliisiautoa. Lisäksi sähkölaitoksen miehet, jotka irrottivat kuvun johtimista. Edellämainituilta sai myös lehdistö vihjeen, jolloin eräs iltapäivälehti teki aiheesta jutun. Tapahtumapaikalla kävi myös Österin

Jorma, joka ikuisti tilanteen. Nyt voivat Laskuvarjourheilun lukijat verrata tarua todellisuuteen. Hieman eroavaisuuksia, vai mitä?

Laskuvarjomies hyppäsi läpi korkeajännitekaapeleiden

■ Helsingiläinen laskuvarjohyppääjä selvisi pelkällä sähköähdyksellä ollen ilmansuussa hyppättyään vahingossa korkeajänniteinjan. Hyppääjällä oli onnea ja hän pujahti kaapeleiden välillä.

■ Hänen varjonsa takertui kaapeleihin ja syytyi palamaan, mutta hyppääjä pudottautui loppumatkan ilman varjoe ja säilyi vahingoittumattomana.

Voimakas tuli yritti sytyttää laskuvarjokorheen hyppääjän Malmilla lentotaseaman kohtalla eilen kello 17 aikoihin. Pudotustuorokorkeus oli noin 2500 metriä. Tuuli kuljetti hyppääjiä sivuun kohtaan ja yksi hyppääjä joutui vaarallisen lähelle Lahden moottoritien ja sen kahta yksitoista risteystä. Hän joutui laskeutumaan parin sadan metrin päähän risteyksestä.

Koska maa oli lumen vuoksi valkoinen, en kytynyt arvioimaan tarkkaa etäisyyttä korkeajänniteinjan kahteen viimeiseen johtimeen. Parjoni hyppäsi lehtyn Astri 62:n r. o. o. s. 27.

Yhtäkkiä selähdin par-

hosen välillä. Varjon kupu kaatui johtimen päälle ja sytytti palamaan. Irrotin samalla kauni oiksumista, johon en ehtinyt osata sähköähdystä. Johtimeen olin silloin viritän 20 000 voltilla. Grönlannin puolesta kolme metriä ilman varjoe ja tupsahti vahingoittumattomana maahan. Hämähä on takanaan 70 laskuvarjohyppyä. Hän tapaus juuri tuntuu hämähä jätettykseen.

Vahinko se oli. Syyttä oli kova tuuli. — Huomenna tapauksesta tehdään vaaratilanteenraportti ilmailuhallitukselle. Perjantaina on tarkoitettu hyppästä taas uudestaan, Grönlannin vaaruttua.

Kuulles

Rakennus ja insinööritoimisto

TERÄSBETONI OY

Opastinsilta 8 B, 00520 Helsinki 52, Puh. 90-140 144

VANTAA LIIKENNE OY

The most widespread parachuting publication in the Benelux. Belgium's skydiving magazine in Dutch language.

PEGASUS

The two-monthly magazine you would not want to miss!

PEGASUS

Subscribe now by sending your cheque to:
'Pegasus', Brusselstraat
145 B-1744 Dilbeek
(S.U.K.) (Belgium).

one year — 12 \$US
two years — 19 \$US

If you wish your copy to be sent by airmail, add 7 \$US to your subscription.

World Directory of Drop Zones and Clubs

An excellent directory for Parachutists in four languages. This book will inform you about 1000 drop zones and clubs all over the world.

Subscriptions:
Overseas US \$ 9.90
Air Mail add
US \$ 3 USA, Canada
US \$ 4 South America, Africa
Europe DM 22.90

Send a check to:
FALLSCHIRM SPORT MAGAZIN
C. v. HÖTZENDORFSTR. 29
A-8010 GRAZ/AUSTRIA/Europe

Name: _____

Address: _____

Kirjallisuutta

Saksalainen hyppääjä/kuvaaja Heinz Fischer on saanut valmiiksi kuvateoksensa "Maan ja Taivaan Välillä".

Kirja on onnistunut painoteknisesti erinomaisesti eikä sitä voida edes verrata Skies Call III joka oli täydellinen fiasko Kirjassa on 22 kuvaajan saavutuksia sekä 168 sivua. Koska melkein kaikki kuvaajat ovat eurooppalaisia on kuvien enemmistö kuvattu euroopan eri hyppykeskuksissa. Mukaan on eksynyt myös kuva viime vuoden tarkkuus PM-kisoista Utissa sekä yksi kuva ensimmäisistä Fokker Boogeista Helsingissä. Trollveggen on edustettuna kirjassa usealla sivulla samoin muu BASE hyppääminen.

Kirjan kuva aiheet eivät ehkä ole siitä kaikkein rämäkimmästä päästä mutta valokuvauksellisesti kirja on yksi kaikkien aikojen onnistuneimmista hyppykirjoista.

Ohessa kirjan mainos josta käy ilmi tilausosoite ja hinta.

SKYDIVER
PHOTOGRAPHER

HEINZ FISCHER

ZWISCHEN HIMMEL UND ERDE

EIN FARB-BILDBAND DER SUPERLATIVE

The best color-book about skydiving **NEW!**

SKYDIVER

PHOTOGRAPHER

„Zwischen Himmel und Erde“

the most beautiful freefall-photos
skydiving in EUROPE

Germany, Austria, Switzerland, Holland, Norway, Italy,
Denmark, Sweden, England etc. and also USA!

136 pages, full-color, art-print, more than 300 photos

THE BEST BOOK YOU CAN GET!

size 22x30 cm!

US \$ 45,-

(Air Mail +US \$ 5,-)

send your order (check):

publishing house H. Fischer
D-8959 Rieden am Forggensee
West-Germany

3 posters free!

Ohjelmoija Maurits

"Ilmoitukset vaaratilanteista"

Laskuvarjotoiminnassa 1981

Janoatko jännitystä? Luetko mielelläsi päätähuimaavista suorituksista, joissa tuskanhiki kohoaa sankarin otsalle, ja vain sekunnit erottavat hänet kuolemasta? Nautitko lukiessasi luiden katkeamisesta, nivelsiteiden revähtämisestä?

Nyt on ilmestynyt lukemisto juuri sinulle! Julkaisijana ilmailuhallitus, kokoojana Kauselainen.

Toimitetaan toisella lähettäjänimellä, mukana rikkiäinen korkeusmittari ja rulla maalarinteippiä, jotta voit teipata kahvasi/pampulasi kiinni ja kokea henkilökohtaisesti henkeäsalpaavan kamppailun pahaa painovoimaa vastaan! Kiiruhda! Tilaa nyt! Rajoitettu painos!

Niille onnettomille, jotka eivät ehdi tätä menekkiteosta saamaan seuraavassa lyhyt yhteenveto.

Vuonna 1981 hypättiin maassamme 24151 hyppyä, joista 3351 kpl oli pakkolaukaisuja ja 20800 itseaukaisuja. Aktiivihyppääjiä oli kerhojen ilmoituksen mukaan 999.

Raportoituja vaaratilanteita oli 83, näistä oppilaiden osalle sattui 32, lupakirjahyppääjille 36 ja hyppymestarit kunnostautuivat 15 kertaa.

Rakkaat ystävämme/vihollisemme tanskalaiset ovat jo jonkin aikaa suunnitelleet vaaratilanneraporttien käsittelyn siirtämistä tietokoneelle. Komeatahan se olisi, kun oikein tietokone ilmoittaisi, että pankapa pojat popit kieltöön, siinä olisi yksi ja toinen iikka ihmeissään, että mihinkä instanssiin haukkumakirjeen lähettäisi, konetta kun on jokseenkin turha haukkua.

Tosiasia kuitenkin on, että Pohjoismaissa tapahtuvat vaaratilanteet muodostavat siksi pienen aineiston tietokoneen pureksittavaksi, että aineiston luotettavuus olisi kyseenalaista. Toiseksi määräykset ja olosuhteet Pohjoismaissa eroavat sen verran toisistaan, että tulkintavirheiden vaara olisi suuri. Kun vielä lisäämme tähän sen, että konehan ei ajattele, se toimii sille tehdyn ohjelman puitteissa, eikä sitten yhtään enempää, ja tarpeeksi monipuolisen, kaiken huomioon ottavan ohjelman teko olisi todella jättäjäsurakka jopa asiantuntijallekin, niin tulemme siihen lopputulokseen, että näin pienellä aineistolla pölömpikin, hyppäämisen eri puolista perillä oleva kaveri hakkaa koneen koska vaan.

Seuraavassa tarkastellaan, mitä tietokone luultavasti olisi saanut irti niistä

83:sta raportista, jotka vuonna -81 tehtiin.

Hyppymestareiden osalle tullut korkea lukema olisi varmasti joutunut koneen analysoitavaksi. Jos koneen käytettävissä olisi hyppymestareiden lukumäärä suhteessa muuhun hyppykansaan, ja lisäksi heidän hyppäämässä hyppöjen määrä suhteessa kokonaisyhyppymäärään, niin kone laskeskelisi äkkiä riski-indeksin mestareille. Tunteutta ao. lukuja voimme kuitenkin suoralta kädeltä sanoa, että raporttien määrä vaikuttaa aika suurelta, mestareita pitäisi olla lähes puolet lupakirjahyppääjistä (36/15), jotta puntit olisivat tasan. Mestarit tosin hyppäävät paljon, mutta olisiko sittenkin niin, että toisten varusteet tulee tarkastettua omia paremmin? Joka tapauksessa kone ilman muuta nimeäisi hyppymestarin riskialttiimmaksi hyppääjäksi.

Seuraavaksi koneemme analyysiin joutuisi vaaratilanteiden lukumäärä suhteessa kokonaisyhyppymäärään, ja vertailtaessa vuoden 1980 hyppylukua 23597 ja raporttilukua 79 tämänvuotisiin johtopäätös olisi selvä: huonompaan suuntaan ollaan menossa. -80 vaadittiin 299 hyppyä raporttia kohden, -81 enää 291.

Hyppääjien ikäjakautuma ei sekään jäisi koncelta huomioimatta. Salamanopeasti se kokoaisi raporteista seuraavanlaisen listan:

17	18	19	20	21	22	23
5	-	2	2	10	10	8
24	25	26	27	28	29	30
2	7	7	-	2	1	2
31	32	33	34	35	36	37
4	2	2	4	1	-	3
yli 40						
2						

Johtopäätös on selvä: 21 - 22 vuotias hyppääjä pääsee todennäköisesti "tuntemaan väristykset".

Yllättävän moni raportin tekijä oli muuten jättänyt ikänsä pois. Moista ujoutta ei olettaisi hyppykansassa il-

menevän, varsinkin kun tytöt olivat poikkeuksetta ikänsä tohtineet ilmoittaa.

Hyppykokemus näytti seuraavanlaiselta:

A	1-99	100-199	200-299
14	20	16	4
	300-399	400-499	500-599
	6	6	3
	600-699	700-799	800-899
	2	1	1
900-999	1000-1500	Yli 1500	
-	2	2	

Ensimmäiset sata hyppyä muodostavat siis makeimman paikan.

Oikea makupala on tietysti hyppypaikka. Vihdoinkin selviää, minne kanattaa mennä kunnolla räimäisemään:

Kerhon nimi	Hyppyjä/vaarat.	Suhdeluku
Imatran Lentokerho	1176/1	1176
Utin Laskuvarjokerho	4425/7	632
Tampereen Laskuvarjokerho	3183/6	530
Napapiirin Laskuvarjourheilijat	435/1	435
Pohjois-Karjalan Laskuvarjourheilijat	700/2	350
Oulun Laskuvarjokerho	2567/9	285
Satakunnan Laskuvarjourheilijat	1323/5	264
Turun Laskuvarjourheilijat	1521/7	217
Suomen Laskuvarjokerho	6824/34	200
Kuopion Ilmailuyhdistys	743/6	123
Hallin Lentokerho	189/2	94
Forssan Laskuvarjourheilijat	77/1	77
Suomen Urheiluilmailuopisto	148/2	74

Käsittämättömän lalläriyhmän muodostivat seuraavat:

Jyväskylän Laskuvarjokerho	660/-
Vaasan Laskuvarjokerho	49/-
Rajan Siivet	47/-
Lahden Laskuvarjokerho	12/-
Varkauden Lentokerho	12/-

Tosi hupaa hakeva parasutisti hakeutuu siis ilman muuta Räyskälään, josta mestarikurssille, josta Ilmailuopiston hypyt ovat kertyneet, tai sitten hypää samalla kentällä forssalaisten kanssa. Eiköhän ala suussa verenmaku

tuntuu!

Vieraileva virtuoosi oli asialla 11 tapauksessa.

Syitä vajaatoimintoihin etsisi koneemme tietokoneen tarkkuudella, kuinka muuten.

1. Avautumisjärjestys, punokset tai reppu	27
2. Laukaisuvaikeudet	13
Irronnut tarrasta	3
Kahva hukassa	6
POP	3
System Tandem Pop	1
3. Maahantulot	11
Oppilaat	9
Muut	2
4. Huono Uh tai laukaisuasento	7
5. Varjon varassa	3
6. Materiaalivauriot	3
7. Kupu rutussa tai sekaisin	3
8. Koneessa	2
9. Pakkolaukaisut	2
10. Muut	9

Koska avautumisjärjestys näin ollen osoittautui pääsyyliseksi, kieltäisi koneemme luultavasti varjon aukaisun. Sitä ennen se kuitenkin analysoisi

tuosta ryhmästä suurimpana osana olevat punossotkut, käyttäen sitä ainoata faktaa, mikä on tarjolla, eli varjotyyppejä.

SC	SCL	SS	TU	CA	VSL	PF	MER	PAPI
6	4	3	2	1	1	1	1	1

Siinä pamahti Strato-Cloud hyppykieltoon. Tämän jälkeen seuraisi ana-

lyysi materiaalivaurioista, mikä olisi varsin helppo:

SC	SCL	PF 252
1	1	1

Näistä kaksi tunnelirepeämiä (SCL ja PF), yksi ohjauspunoksen katkeaminen.

Automaattilaukaisimet saivat oman tarkastelunsa:

FXC:t toimivat seuraavasti:

2 kertaa hypättäessä lyhyttä vapaata ja avauksen viipyessä, molemmissa myös päävarjot auki.

2 kertaa koneessa.

1 kerran kun varavarjo oli jo aukaistu.

1 kerran heti, ennen päävarjoa pakkolaukaisuhypyllä.

kerran oli matkassa KAP3, joka kylä toimi, mutta ei aukaissut varjoa virheellisestä asennuksesta johtuen.

Koska viimeisessäkin tapauksessa hypääjä sai varavarjon auki, muissa kaikissa päävarjo aukesi varavarjon viereen tai päinvastoin, paitsi koneessa tapahtuneessa tilanteessa, jolloin ei varjoa olisi tarvittukaan, niin ilmeinen johtopäätös on, että automaattilaukaisimet ovat tarpeettomia.

Tästä kaikesta tekee kone yhteenvedon, joka kertoo, että huimimmat hypyt suorittaa alle sadan hypyn kokemuksen omaava, 21 – 22 vuotias hypymestari Strato-Cloudilla Räyskälässä. Mitä, etteikö muka mahdollista? Suut tukkoon, tietokone ei erehdy...

Mutta vakavasti ottaen...

Käyttämällä vaillaista informaatiota ja väännelemällä sitä vielä käsittelijän tarkoituseriä palvelevalla tavalla voidaan tällaisista raporteista tehdä minkäläinen loppupäätelmä vain halutaan. Tarkoituksena edellisellä onkin saada meidät heräämään, ja huomamaan, että olisi korkea aika saada muodostetuksi hypääjien oma elin, joka käsittelisi vaaratilanteet sitä mukaa, kun niitä tulee, sekä hoitaisi vielä tiedon jakelun nopeasti ja tehokkaasti kerhoille.

Tällä hetkellä raportit lukee ja analysoi Eero Kausalainen, sitten kun ne Ilmailuhallituksesta saa, ja kun muilta kiireiltään ehtii. Hänen tekemänsä yhteenvedot on jaettu sitten kerhoille, joilla on ollut vapaa valta ne lukea tai jättää lukematta.

Lopullinen analyysi tulee sitten joskus aikanaan, nytenkin lähes vuoden myöhässä, johtuen erinäisistä seikoista, mutta lähinnä siitä, ettei tunnu ketään suuremmin kiinnostavan.

Hypyturvallisuutemme on ollut hyvä verrattuna muihin Pohjoismaihin, mutta kuinka kauan uskallamme luottaa onneemme?

Tai ehkäpä odottelimme, että joku ulkopuolinen asiasta tietämätön ryhtyy analysoimaan hommia edellä esitetyllä tavalla, ja hypääminen kielletään kokonaan, mikä turvallisuuden kannalta olisi ihanneratkaisu...

Jos sitten tarkastelemme hiukan kriittisemmin raportteja, huomaamme oitis, että ikäluokka 21 – 22 lienee

myöskin eniten hyppäävä, joten mitään tiukkoja johtopäätöksiä on varmasti turha vetää. Sen verran tietysti voi sanoa, että paljon hyppäävä "rutinoituu", ja silloin on huolimattomuudesta johtuva vaaratilanteen mahdollisuus suurempi. Huolellisuutta hyppäämiseen.

Alta kahdensadan hypyn hyppääjä on yllättävän selvästi riskiryhmässä. Tämän määrän sisään mahtuu tietysti paljon hyppääjiä, mm. kaikki oppilaat, mutta alkäämme unohtako tosiseikkaa, että juuri lupakirjan saanut hyppääjä tietää kaiken, hänellä on tarve näyttää osaamisensa, ja mikä pahinta, häntä ei enää valvo kukaan!

Mielestäni mestareiden olisi syytä jatkaa tuoreiden lupakirjahyppääjien silmäläpitoa, kunnes on selvästi havaittavissa, että tiettyä "kansalaisvastuuta" alkaa kehittyä. Menkää itseenne, ja muistelkaa, miten suuriksi ja kaikki-tietäviksi tunsitte itsenne saatuaan paperin käteenne!

Hyppypaikka voi olla, niin hassulta kuin se kuullostaakin, jonkinlainen tekijä vaaratilanteiden synnyssä. Suuri kerho, jossa hypätään paljon, esim. SLK, on ollut pakoitettu luomaan toimivan organisaation, jossa valvonta on tarkempaa. Pienen kerhon hyppääminen voi olla sattumanvaraista, mestareita vähän, kenttä syrjässä jne. Kalusto on enemmän tai vähemmän hoitamatta, ja sitä on yleensä niukasti. Aivan eri asia on sitten, että kuinka monta "läheltäpiti"-tapausta on raporttoimatta, varavarjoikeikoista ja loukkaantumisista varmastikin tulee raportti, mutta jos jossain korpikentällä vähän näytetään että... Isolla kentällä hyppytovereiden valvonta pitää kyllä huolen siitä, että raportti tehdään pienemmästäkin.

Tarkka raportointi lienee selvitys Ilmailuopistonkin suhdeluukuun, sieltä nimittäin tulee yksi harvoista hidastuneesta aukaisusta johtuneista raporteista, eikä tähän noita ole muuallakin sattunut...

Joka tapauksessa Imatran kerhon luvut ansaitsevat hatunnoston, en saa uskotuksi, että sieltä olisi liiemmästi raportteja pihistelyä. Jyväskylän laskuvarjokerho on samaten kunnostautunut, tosin pieni hyppymäärä ei anna mahdollisuuksia kovin selvien johtopäätösten tekoon.

Punossotkut on tänä päivänä, vai pitäisikö sanoa että olivat ainakin eilen, suurin vajaatoiminnan ja vaaratilanteen syyllinen. Näistä lisäksi Strato-Cloud ja saman varjon Lite-version vetävän potin varsin selvästi kotiin. En usko, että näitä tyyppisiä olisi näin huomattavan paljon enemmän käy-

tössä. Kun vielä tiedetään sellainen tosittapaus joukossa, että tästä nimenomaisesta tyyppistä löytyy varjo, jolla sotkeutuneet punokset tapahtui täsmälleen samallalaila jo neljännen kerran, ja hyppääjä, joka tässä välissä oli ennättänyt vaihtua, väittää, ettei kysymyksessä voi olla pakkausvirhe, niin ajattelemisen aihetta on runsaasti. Eero oli muuten yhteenvedossaan lue- nut tässä kohtaa raporttia siten, kuin hän sen olisi toivonut olevan, ei-sana oli jäänyt huomaamatta. Olen Eeron kanssa samaa mieltä kuitenkin siitä, että kysymyksessä täytyy olla pakkausvirhe. Tällä en tarkoita hyppääjän huolimattomuutta, hänet tuntien olen vakuuttunut siitä, että varjo oli pakattu manuaalin mukaan ja huolellisesti. Tätä oletusta on omiaan tuke- maan se, että kyseessä oli näytöshyppy. Tarkoitankin sitä, että johtuen tämän varjotyypin Y-punoksista, ja näiden pitempiin haaroihin jäävästä "löysästä", olisikin ehkä syytä punostaa nämä löysät kumilenkkeihin varjon helmaan, kuten neuvotaan tekemään joissakin uudemmissa varjotyypeissä (esim. Merlin). Joka tapauksessa asia olisi tarkkaan tutkittava, ja sille myös- kin tehtävä jotain.

FXC:t ovat osoittaneet tarpeellisuutensa moneen otteeseen, raporteja lu- kiessa tulee kuitenkin mieleen, että laukaisukorkeutta, voisi ehkä laskea 1000 jalkaan, tämä riittäisi varavarjon kehittymiseen, antaen enemmän aikaa kahvan kaivantaan. Kahdessa tapauksessa kahva oli juuri löytynyt FXC:n toimiessa, kerran varavarjo oli jo auki.

Käsittämätön persoona on sensijaan mestari, joka laitetta tuntematta menee sitä säätämään, ja vielä pudottaa oppilaan sen jälkeen. Laite toimi ennenkuin pakkolaukaisuhihna ehti edes vetää päävarjon ulos...

Laukaisuvaikeuksien puolella kahva oli useimmiten hukassa, johtuen vaate- tuksesta (löysä haalari, paljon päällä), sekä myös oudoista varusteista (kahva eri puolella). POP oli mukana kolme kertaa, valistuneimmat lienevät jo eh- tineet vaihtaa laitteen näkyvälle paikalle.

Maahantulot epäonnistuivat suurim- maksi osaksi ennen pintaa levitetyistä jaloista. Ikivanha syy, josta luulisi koulutuksella selviävän?

Varjon varassa oltiin tietysti kupu- relatiivisiä, rajut sisääntulot hässäköi- den syynä.

Materiaalivaurioista sen verran, että revenneen PF252:n hyppääjä ehdottaa Foileja hyppykieltoon, perusteena sa- man kuvun repeäminen aiemminkin.

Maininan ansaitsee myös varjokorjaa- mosta tullut varjo, jonka yhdyspunos

oli väärin asennettu. Kun lisätään se, että henkilökohtaisesti olen nähnyt yhden korjaamolta tulleen Popin mo- difikaation, jota käyttäessään hyppääjä olisi tarvinnut kaksi kättä ja tunnetun työkalumerkin saadakseen varjonsa au- ki liian tiukaksi tehdyn pampulan pää- kiinnityksen jälkeen (tyttö ei onneksi ehtinyt hypätä ao. kapineella), niin lopputuloksena voidaan koko hom- masta sanoa Eeron kuolematon lause: EPÄILE AINA HIEMAN.

**DAPRO
SYSTEMS OY**

Lepolantie 16 HKI 66 puh. 90-745948

LASKUVARJOURHEILU

REISSUMIEHET

Raefordissa

Lähtöpäivä 21.10.82

Reissumiesten lähtö ajoittui sopivasti takakesän hellittäessä otettaan ja sää kylmeni Suomen harmaassa syksyssä viimein.

Etelä—Haagan paloasemalla kokoonnuttiin innolla. Matkan osanottajat Raulo Härkönen, Tapio Satamo ja Matti Heino (sekä tietysti allekirjoittanut) olivat kaikki saaneet itsensä irti "normaalipalveluksesta" kuka pienellä kuka suurella vaivalla ja uskottomalta tuntunut lähtö viimein varmistui. Laskettiin taalat ja tutkittiin karttoja. Seuraavana aamuna oli määrä nousta Finnairin Isoon Anttiin. Lähtötunnelmaa juhlisti Matin syntymäpäivä.

New York 22-23.82

Sitkeää istumista "koko rahan edestä" ja kone laskeutui viimein Kennedyn lentokentälle. Mennessä kone tekaisi välilaskun Hollantiin. Tulipahan sielläkin käytyä. Sitten oltiin Valloissa. Rane asteli tottuneesti kohti tullia. Oli jo toista kertaa sillä kamaralla. Me muut perässä silmät renkaina. USA: aikaa klo 21.00 Reissumiehet olivat jo majoittuneet Manhattanile harvinaisen pieneen, mutta siitä huolimatta riittävän suureen ja kalliiseen huoneeseen. Jyrki Talus, Sekkerin tuntema suomalainen taxi—kuski löytyi pu-

helimeen ja seuraava päivä tuntui huolettomalta. Jyrki Taluksen opastamana löytyi lukuisista autovuokraamoista viimein mieleisemme Olsu ja kohta Reissumiehet ja sulautuivat kumipyörien imuun. Otettiin muutta mutkitta suunnaksi varjokauppa, joka tiemmä sijaitsi New Jerseyssä Flemingtonin kaupungissa. Rane kartanlukijana ja Wexi ratissa—yhdistelmä, joka ei pahemmin häkeltynyt miljoonakaupunginkaan väylillä. Varjokauppa löytyi sinnikkään etsiskelyn tuloksena iltapäivällä. Saimme esimakua maileista ja taas maileista, joita oli edessä.

National Supply osottautui pirteäksi para—yritykseksi. Yhteishenkilömäärä oli n. 25. Valmistusta, myyntiä, trikkeritoimintaa ja businesta kaiken laskuvuoroon liittyvän ympärillä. Varsin monipuolinen para-tarvikevarasto sai Reissumiesten silmät kirkastumaan. Ostosten kasa suuren ja myyjän oli vaikea pitää naamaa totisena. Lopuksi 5000 taalaa vaihtoi liukkaasti omistajaa. Mutta maantielle kuumieisesti teki mieli. Edessä odotti yön tavoite 200mailia tietä. Hyvästelimme varjokaupan väen. Jätimme ostokset sinne säilöön kuin sissit ja lähdimme viimein taipaleelle Route No. 95 kohti etelää.

North Carolina

Raeford Aviation Inc. 24-25.82

Ajoa niin kauan kuin joka ukko oli kypsä nukkumaan. Siinä resepti. Auton piti liikkua koko ajan tasaisen varmasti. Rane opetti ja manasi kun halusimme hampurilaista tiheämmin kun Olsu menovettä.

Vauhti oli leveällä moottoritillä 90 mailia tunnissa. Tuntui kävelyvauhdilta, mutta sitä noudattivat kaikki. Yritimme välillä lujempaa, mutta saimme tutustua tosi nopeasti USA:n tehokkaaseen maantiepoliisiin. Säästyimme sakoilta ja otimme opiksemme.

Philadelphia, Baltimore, Washington ja Richmond. Siinä ensimmäisen ja unohtumattoman päivän miljoonakaupungit, jotka jäivät moottoritien sivuun. Osavaltioiden rajat napsahtelivat myös tasaisesti: New Jersey, Delaware, Maryland ja Virginia. Yli 300 mailia eli 500 kilometriä ja risat käsitelty, kun yövyimme Hopewell-nimisessä paikassa.

Moottorihotellin huone, jossa kaksi tuplapetiä, suihkuhuone ja kaappi, tuli reissumiesten asunnoksi. Hotellihuoneet olivat aina samanlaisia. Muuttui vain hinta ja WC:n hanat; ne eivät koskaan lakaneet yllättämästä. Opimme eka illasta ja yöstä lähtien katsomaan TV:tä ja nukkumaan samanaikaisesti, mikä olikin välttämätöntä, koska aika ei olisi muuten riittänyt.

Seuraavana aamuna tempaistuamme elämämme toiset (poislukien Rane) amerikkalaiset aamiaiset, Olsu hyrähti käyntiin ja Virginia muuttui North Carolinaksi.

Matkaa Raefordiin oli jäljellä vajaat 200 mailia ja saavuimme Fayettevillen kaupunkiin mukavasti iltapäivällä. Tästä jouduimme jättämään Route National 95:den ja toikkaroimme ainoastaan kaksikaistaisella pikkutiellä loput 20 mailia.

Pikku etsiskelyn jälkeen löytyi

Raeford ja parin kysäisyn tuloksena silmissämme siinteli lentokentän näköinen alue. Ilma oli päivän mittan muuttunut surkeasta vielä surkemmaksi. Satoi, tuuli ja pilvet roikkuivat puiden latvoissa mustanharmaina. Oli siis varsin kotoista säiden puolesta.

Gene Paul Thacker, paikan king, otti meidät vastaan mukavan rennosti ja ilmoitti epäilevänsä, että suomalaiset toi-

vat mukanaan surkeimman sään miesmuistiin. Tunnustimme oitis syyllisyytemme. Mutta mikä auttoi, kun kuuluisa sääntekijäkään ei ollut reissumiesten varusteissa mukana.

Odotimme iltaan ja sää hurjistui. Sekkeri harmitteli jo, että on vain yhdet välihouset mukana. Kun king sitten ilmoitti, että sääennuste lupaa mitä todennäköisemmin yhtä surkeaa vielä ainakin kaksi päivää, pidettiin reissumiesten hätäpalaveri. Olimme yksimielisiä siitä, ettei ole järkevää jäädä Raefordiin sadetta pitämään. Kallisarvoisia päiviä luvatussa maassa ei kuunnella sateen ropinaa. Sitä plaatua on tarjoilla Suomessa ja riittävästi. Olsu kiisi iltahämässä kohti etelää ja vei reissumiehiä pois sateesta.

Florida 26-2.82

Päätimme ajaa tosi pitkän pätkän. Ja ajoimme myös. Autoa piti liikkeessä Rane keksimä uhkapeli tai pikemminkin palkkiosysteemi. Sadan mailin välein arvottiin halukkaiden kesken ajohuki. Ajaja pääsi ilman, mutta muiden piti maksaa 10 taalaa. Ajohalukkaista ei ollut puutetta, tosin arpaonni suosi Sekkeriä ja Wexiä rajusti.

North Carolina vaihtui South Carolinaksi, sitten Georgian osavaltioksi. Aina vaan Route No. 95 ja South. Floridassa yövyttiin melkein aamutuimiin väsyneinä. Rane lupasi, että kyllä kohta tarvitaan lujasti auton hilekoneta (jäähdytyslaitteisto), mutta epäilimme kovasti. Uskomaton välihousetki jo Floridassa.

Seuraavana päivänä reissumiehet jo Z-Hillsissä. Relatiivihyppäämisen Mekka oli sitkeästi löydettävissä. Kenttä löytyi sentään parilla kysymyksellä, mutta laskuvarjokeskus vaati jo tunnin askareen kentän ympärillä risteilevillä pikku-teillä. Kulmat ihmetyksen kurtussa rullasimme viimein Olsun suuren hyppykeskuksen pienen parakin viereen. Ilma oli onneton ja muita hyppääjiä ei näkynyt. Onneksi kauempana seistä töröttö vanha ja arvokas DC-3, muuten emme olisi tienneet olevamme suuressa hyppykeskuksessa.

Tutustuimme tiloihin ja pyörimme vähän maisemissa. Tutkailimme raskaspilvistä säätä. Levottomat olivat reissumiesten jalat. Kumijalat. Olsu kiiti kohti Tampaa, joka on lomanviettokekus Meksikon lahden puolella Floridaa. Siellä yövyimme. Paikasta jäi muuten mahtava kuva viehättävine hiekkarantoinen ja hotellilylineen, mutta hotellihuoneen TV oli rikki. Jouduimme onnettomat hakemaan ajankulua kylmästä ja pimeästä yöstä.

Seuraavana aamuna tutkimme etäisyyksiä. Raefordista Z-Hillsin kautta Tampaan oli ollut noin 700 mailia eli noin 1200 kilometriä ja koko reissu New Yorkista 1400 mailia eli 2300 kilometriä. Mutta tämä oli vasta alkua. Olsu tuntui kodikkaalta ja poikkesimme McDounnals-nimisissä keitaissa harvemmin. Seuraava kohde oli keski-Floridassa ole-

va Orlando-niminen kaupunki. Kaupungin liepeillä oli eräs reissumiehiä kiinnostava maailma.

Disney World. Pääsimme siltä irtirepääsemällä ja puolipakolla. Liian kiire. Jokainen isä lupasi pyhästi "tuoda jonkun tänne joskus". Wexi oli hiljaa, mutta lupasi tuoda vilkeen silmäkulmastaan sinne joskus.

Ajelimme yötä myöten kohti Floridan eteläkärkeä ja Miamia. Fort Lauderdaleen mahtavilla hiekkarannoilla kävimme aamulenkillä. Se olikin ainut kerta, kun Floridassa tarkenimme shortseissa. Ilma pysyi jatkuvasti viileänä. Rane uskoi hilekoneen tarpeellisuuteen, me muut emme.

Takaisin Orlandoon. Siellä oli myös toinen kiinnostava maailma. Sea World. Hevosen puutteessa jotkut ratsastivat valailla. Suksien puutteessa jotkut hiihtivät vettä ilman suksia. Hovimestarina toimi mursu. Asiakas oli hilje. Postipoikana toimi joku vesielukka. Ihmisten puutetta, joka mykisti reissumiehet. Vauhtia ja taitoa. Uskomatonta. Kehittyi sanontaa: Kaikki on mahdollista Amerikassa. Fain.

Orlandosta oli lyhyt huippaus John. F. Kennedy Space Center-nimiseen paikkaan, josta joskus on lähtenyt miehiä kuu-hun.

Tutustuimme alueeseen. Columbia ohjelman takia ei varsinaiseen kokoamishalliin päässyt sisään. Se ei haitannut fiilinkiä. Paikka oli mahtava nähdä. Päivän aikana oli sää äkisti lämmennyt. Parkkipaikalla meitä odotti tulikuuma Olsu. Rane käynnisti hilekoneen onnellisena. Viimeinkin sille oli käyttöä. Meille tuli kiire ylöspäin pitkin Route National No. 95:ttä.

Raeford 30.10.-4.11.82

Reissumiesten hypynäkö repesi kühkäksi, kun näimme Raefordin toisen keran. Nyt oli säätä ja paikka hymyili meille kilpaa Timo Toivosen kanssa. Timo oli odottanut meitä koneentäytteeksi ja oli syystäkin yhtä hymyä. (Timo Toivonen oli kanssamme samanaikaisesti Raefordissa. Muuten hän oli USA:ssa yksin n. kaksi kuukautta.)

Harmaassa sateessa saatu ensivaikutelma Raefordista katosi ja huomasimme olevamme tehokkaassa ja miellyttävässä hyppykeskuksessa. Raefordin king Gene Paul Thacker osautui sympiskaveriksi, todelliseksi laskuvarjojohdyn ammattilaiseksi.

Hänen vähäeleinen ja vaatimaton tapansa oli tehokas ja miellyttävä.

Gene Paul on viisikymmentävuotias hypääjäveteraani. Hän on aloittanut hypäämisen vuonna 1958 armeijassa ja sen jälkeen nähnyt ja kokenut laskuvarjoharrastuksessa työtä kaiken mahdollisen. Tai ainakin melkein. Hän on ollut 60-luvulla kolme kertaa USA:n mestari ja MM-kisoissa —66 hän oli

pronssilla henkilökohtaisessa tarkkuudessa. Hyppyjä hänelle ehti kertyä n. 2800 ennen kohtalokasta melkein viimeistä hyppeä v:1971. Tällöin hän varavarjoikean jälkeen tuki tonttiin liian vähän jarruja pään päällä. Katkenneiden luiden luettelo oli ollut harvinaisen pitkä, mutta kuitenkin sikäli onnekas, että Gene Paul pystyy liikkumaan vielä omin jaloin. Todellinen teräsmies siis.

Koko para-teräsmiehen perhe työskentelee hyppykeskuksessa. Pojat lentävät, hyppeävät ja valmentavat. Vaimo ja tyttäret työskentelevät puhvetissa, joka oli kiitetävän monipuolinen sellainen. Gene Paul istui videokameran takana ahkerasti. Jokainen hyppeä filmattiin — tietysti. Hyppykoneena nyt oli käytössä 2 kpl Cessnaa ja tarpeentullen Beaver. Homma toimi selvästi hyvin.

Vuodesta 1971 lähtien, jolloin Raefordinhyppeä — ja vaimennuskeskus on perustettu, on valmennusta käyneet kokeilemassa useat länsimaat. Gene Paul mainitsi mm. Kanada, Tanska, Ruotsi, Norja, Sveitsi, Belgia, Ranska, Englanti, Jugoslavia, Länsi-Saksa, Italia, Peru-luettelo jatkui loputtomiin — Australia ym. ym.

Nyt viimeisenä maana Finland. No, ehkä parempi myöhään.

Annoimme tiedot itsestämme keskuksen kortistoon. Otimme matalan profiilinlinjan ja kerroimme, että aloittelimme tempua vähän niinkuin oppilaina.

Olimme viimeinkin USA:n taivaalla. Vanha viiskytluvulta oleva 182 karrasi meidät ylös. Hyppyfiilinki oli mahtava. Rane rävytti heti elämänsä sarjan eka hypyllä. Liekö puolen vuoden paineet purkautuneet yhdellä hypyllä.

Gene Paul ruuvasi sitä videossa edes ja takas. Kysyi myöhemmin minulta missä tämä mies oli MM-kisoissa. Ihmetteli, kun sanoin, ettei osallistunut lainkaan. Kuului ikämies reserviin.

Gene Paulin hijainen, kärsivällinen innostus taitohyppyyn oli tarttuvaa. Kyllä näki, ettei mies ollut eka kertaa pappia kyytimässä. Hänen reseptinsä taitohyppypysuoritukseen ei mitenkään ratkaisevasti poikkea aikaisemmin opitusta Helmutin tyylistä (Helmut on mitä todennäköisemmin löytänyt perusoppinsa Gene Paulin koulusta).

On kuitenkin jotain, joka meistä jälkepäin tuntui merkitsevältä. Juuri niitä asioita, joiden avulla päästään oikein toteutettuna tosi nopeisiin aikoihin. Siis kahdeksan kerhosta kuuden eliittiin.

Harjoitushyppyissä Gene Paul painotti seuraavia asioita:

1. Ei koskaan saa hypätä "hyvään aikaan"
2. Pään ja rinnan asento polviin nähden aina hallinnassa
3. Käsien kontrolli ja liikkeet

Vuoden 1982 maailmanmestari Maurice

Fernandez on Gene Paulin tyylistä tietysti paras esimerkki. "Mauri" aloitti kuusi vuotta sitten Raefordissa Gene Paulin opeista. Myöhemmin "Mauri" siirtyi armen leipiin.

Jo MM—kisoissa kiinnitimme huomiota muutaman hyppääjän tyyliin, joka eroitui. Useimmat olivat aloittaneet tempun vasta viime vuosina, joten ajat eivät olleet vielä huippuluokkaa. Hyppääjiä Englannista, Belgiasta, Ranskasta ym. maista. Jokaisen nimi löytyy Raefordin kortistosta. Nimittäisin tyyliä rennonkontrollin tyyliksi. Tempusuoritus on rento ja hauska urheilusuoritus. Koko ajan täydellisessä kontrollissa.

Juuri kontrolli on ratkaiseva tekijä. Ei ole sattuma, että "Mauri" voitti tempun tänä vuonna. Virherajojen kiristyminen sopi tyyliin ja oli huomioitu.

Rennosti, helposti ja kontrollissa.

Käsien asento käännoiksiin lähdeessä on ratkaiseva. Miten kontrolloit sen itse hypyn aikana. Yritätkö kontrolloida ja miten?

Miksi suomalaiset huipputempuilijat nostavat vastakäden "naulakkoon". Tarkoittaa: vastakäsi nousee hidastamaan liikettä. Entäs kontrolli käännoksen aikana. Missä ovat kädet ja miksi?

Muutamia Gene Paulille tyypillisiä ja aikaisemmasta jännästi poikkeavia metodeja:

— Hengitys rytmin mukaan. Pörryytä huuliasi, että tiedät rytmin.

— Käsien paikka rennosti ja mukavasti edessä. Läpsäytä käsiäsi reippaasti yhteen, jotta tunnet niiden rentoutuvan ja oikean paikan (ennen käännoästä vauhdinotossa).

— Läpsäytä kädet polviin käännoksen aikana. Näin kädet käy rytmillisesti mukana ja oikeassa paikassa. Tunnet ja näet polvet myös.

— Katsele koko ajan käsiäsi. Kun näet ne, tajuat niiden paikan. Missään tempun vaiheessa niiden ei tarvitse olla pois näkökentästä.

Liike pysähtyy, kun se levii. Käännoä voi pysähtyä rentoon levitykseen. (Jalat sisällä) tästä sähkökkä kokoaminen ja uusi suunta.

Tässä muutamia. Toivon näiden ilmentävän Gene Paulin tyyliä ja tarkoitusta. Kaiken perusta on tietysti riittävä kokemus tempussa ja jalkojen kontrolli ym. perusasiat, jotka löytyvät hyppäämällä ja taas hyppäämällä. Oikotietä onneen ei ole Amerikassaan.

Oli valitettavaa, että Raefordin talvisiäät eivät oikein suosineet reissumiehiä. Joka aamu oli tiukka aamusumu, joka pahimmillaan kesti iltopäivään. Pimeä tuli jo kello kuudelta viimeistään. Hyppyaika tuppasi jäämään pieneksi. Kaiken lisäksi keskuksessa pyöri hyppymestarikurssi. Kun kurssi hyppäsi tuppasi vähän tulemaan jonoja koneeseen. (AFF-kurssin seuraaminen oli tosi mielenkiintoista.

Tästä toisessa yhteydessä enemmän). Hyppymäärät jäivät näin ollen päivässä pieniksi. Hypyn hinta oli 8 taalaa, joten siinä mielessä ei rasittanut ihan kamalasti.

Raefordissa oli myös Timo Toivosen ja reissumiesten lisäksi myös Kaisa Kangas. Kandian parhaimmista lukeutuva Kaisa oli suureksi avuksi reissumiehille. Kaisa opasti meitä läheisen kaupungin nähtävyyksissä, löysi halpoja ruokapaikkoja jne.

Fayettevillen kaupunki Raefordin lähellä pitää siipiensä suojassa n. 70 000 laskuvarjosotilasta.

Satuimme liikehtimään kaupungin illassa amerikkalaisten ikiomana humuilitana, sadonkorjuuillana. Syntyi Heinäkadun legenda. Heittopussi Heino, Stiletti Sekkeri, Biljardi Härkönen ja Softi Korhonen vilauttivat vähän, mutta arvokkaasti.

Tarkkuushyppäalueella ei meille tarttunut hihoihin mitään mullistavaa. Uskon, että varjotietous, virittely ja tarkkuuden teoria yleensä on suomalaisten hallinnassa. 5—centin pläkälle työntö on juttu erikseen. Matalakulmainen, rauhallinen asetuslento tai jalanasetus on käytännössä outo ja harjoittelematon juttu. Gene Paul antoi toisena hyppypäivänä meille parhaan pläkän ja anturan, ehkä huomasi, että me vähän osutaan. Sähköpläkä oli tosi hyvä ja kestävä laite. Saimme yhden kuluneen mukaamme, josta Suomessa voidaan kopioida. Gene Paul lupasi lisäksi lähettää rakentamisesta lisätietoja allekirjoittaneelle.

Illat käytimme videonauhujen katseluun. Gene Paulilla oli hyvät opetusfilmit ja tietysti lukemattomia muiden maiden hyppääjien harjoitustempuja. Niitäkin Gene Paul lupasi lähettää Suomeen.

Kaisa Kangas kertoi meille USA:n näyttöhyppy—ja kilpailuryhmästä. Tämä armeijan erikoisryhmä on monen hyp-

pään toivepaikka. Ryhmässä on n. 150 miestä ja naista. Osa ryhmästä on erikoistunut näyttöhyppyihin, osa relatiiviin, osa tarkkuuteen osa tempuun jne. Siihen aikaan oli yksi ryhmä Kaliforniassa hyppäämässä. Tavoitteena tehdä uusia tarkkuusennätyksiä. Aikaa on. Ja rahaa. Ja pelivehkeitä. Toisilla on millä mällätä. Mut ei me reissumiehet aiota kuvia kumarrella. Ei.

Raeford oli paikkana hyvä hyppykeskus. Samanlainen kuin Utti, Helsinki tai Tampere.

Oli näkemämme Z-Hillskin hyvä hyppykeskus, niinkuin on Oripää ja Rautavaara + 1 kpl DC-3. Eli kun ajatellaan USA:n muita yleisiä mahtavia puitteita, ei voi olla pikkuisen ihmettelemättä sitä, että hyppykeskukset (ainakin nämä kaksi) olivat kovasti vaatimattomia. Ei tarte suomalaisten hävetä. Ei Porissa, Oulussa, sen paremmin kuin Joensuussakaan.

Ei me kuitenkaan merta edemmäs kalaan menty. Ei siitä tuntunut.

Jotain jäi uutta verkkoon. Eri asia on, kannattaako siitä yksityisen maksaa itsensä kipeäksi. Voi kun olis lütolla rahaa lähettää nuoria lupauksia tienamaan vaikkapa Raefordiin. Kyllä tulisi Suomenniemeenkin mestareita. Eri asia on, kannattaisiko sitä rahaa Raefordiin asti lähteä tuhlamaan. Osataan sitä rahaa hyppäämällä tuhlaata Suomessakin. Ja perusteellisesti osataankin.

Kotimatka 5-6.11.82

Maksettiin Raefordissa laskut, annettiin lahjat, hymyiltiin ja puristeltiin käsiä. Kysästiin vielä ohimennen Gene Paulilta, tulisiko hän Suomeen, jos matkat maksettaisiin. Ihme kyllä tuo siihen kenttään melkein kiinnikasvanut ukko oli selvästi innokaasti lähdeessä. Sitähän kannattaisi miettiä myöhemmin. Ajettiin paluumatkaa kohti North'a. Kohti New Yorkia ja kotimaata.

jonne oli jo pikkuisen ikävä. Poliisit pyysäyttivät neljännen kerran. Onkos pojilla kiire kotiin. Emme osanneet puhua sanaakaan paikallista. Ei tullut sakkoja. Ei sitten millään. Mutta ihmeen tehokasta oli vauhtivalvonta. Sen sai tuta reissumiehet.

National Para Supplysta haettiin ostetut varusteet ja ostettiin loppurahoilla lisää. Auto hoippui viimeiset mailit kanssamme. Kävimme tyhjentämässä lastin lentokentälle veimme Olsun ehjin nahoin vuokraamoon. Mittarissa oli n. 8000 km. Alkoi armoton tutustuminen New Yorkin kaupunkipahaseen.

Jyrki Talus kuljetti meitä taksillaan yhtämittaisesti kaksikymmentä tuntia. Kiinalaiset osat, kreikkalaiset, Harlemin sy-

vimmät sopukat, joissa ei uskaltanut ikkunaa raottaa. Vapauden patsas. World Trade Center, jonne merkkasimme ponnistuspaikan seuraavaa käyntikertaa odottamaan. Nyt ei voitu hypätä, kun pahus viikkoon ehdittiin viedä varjot kentälle. Yöelämää miljoonakaupungissa. Paikka paikan perään. Opas ei väsynyt, mutta opastettavat kyllä. Reissu vaati osansa ja viimein oli jätettävä ikimuistettava Manhattan — tuo maailman suurin hautausmaa. Häivymme katselemaan viimeiset piirretyt TV:stä. Hyvästit Nakelle, Tomille ja Jerrylle, Akulle ja Hessulle. Hyvästelimme ne kuorsaten.

Kommelluksitta selvisimme seuraavana päivänä Finnairin paksuun kuljetinputkeen. Kohtuullisesti räjähtäneinä reissumiehet saapuivat kotiSuomeen 7.11.82

klo 13.25. Huonoa suomea mongertaen selvisimme alkuun taas täällä pienessä tunteuttomassa maailmankolkassa. Hajaannuimmevähin äänin voimia keräämään. Seurava reissumiesten reissu tehdäänkin kauas, Tai sitten ei.

Yhteenveto

Reissumiesten mielestä matka oli tarpeellinen ja opettava. Voidaan perustellusti ihmetellä, miksi suomalaiset eivät aikaisemmin ole hakeneet konventionaalisten lajien oppeja USA:sta. Miksi? Siksikö, että monet sanovat näiden lajien loppuneen USA:sta kokonaan. Ehkä siksi. Joka tapauksessa on varmasti selvä, että USA:ssa samoin kuin muualla maailmassa konventionaalisten lajien harrastajia riittää ja määrä sekä innostus on nousussa.

Lajin kehittämisen kannalta suomalaisen on ymmärrettävä kansainvälisten kosketusten merkitys. Myös ulkomailla kilpaillaan. Kunkin on jatkuvasti syytä muistaa tämä. Myös relatiivilajeista puhuttaessa.

Reissumiesten matka oli liian lyhyt ollakseen täydellinen. Myös syksyinen ajankohta aiheutti murhetta. Saimme kuitenkin pään auki. Voimme valmennustapah-tumissa tulevana kesänä hyödyntää matkaamme monin tavoin.

Reissumiehet kiittävät kaikkia matkaa tukeneita. Suurin kiitos Leipomo Oululaiselle Lahteen ja tietysti kaikille, jotka tukivat matkakustannuksiamme ostamalla reissumiespaidan.

Veikko Korhonen

TAITO & TARKKUUS

VALMENNUS -82

Kun kesällä - 81. Laskuvarjourheilun Huru - Ukot Härkönen, Satamo, Korhonen, Heino, — meloskelivat Saimaalla samassa veneessä päätettiin monenlaista. Päätettiin ottaa (se) mutta päätettiin myös antaa nousevalle nuorelle laskuvarjopolelvelle jotakin. Nöyrästi, vapisevin äänin ja mielin katsoimme eväspussiimme, no, hyvä antaa vähästään. Kun lukutissa - 82 sopivasti valmennustoiminnan vastuualue sysättiin Härköselä ja Korhoselle niin silloin kävi toimeen tuimaan koko reissumiesryhmä.

Katsahdetaan historiaan

Ohjattua systemaattista valmennustoitmintaa ei sanottavasti ole Suomessa esiintynyt. Suurin osa kilpailuhyppääjistä on vuodesta toiseen jaksanut uskoa vanhaan hyvään summamutikka — periaatteeseen, jossa fyysinen puoli täytetään hirtittävällä sisulla ja henkinen valmennus tulee perinteellisten manausten varaa. Ainoastaan laskuvarjojääkärikoulun edustajat ovat muodostaneet hiukan poikkeuksen. Heillä systemaattinen valmentajan vetämä valmennustoiminta leirityksineen on ollut selviö jo kuusikymmenluvun ajan. Muutama valmentautumisen tärkeyden ymmärtävä kuoma on tosi ollut kuvioissa mukana. Vanha Zampiooni Antero Takkala on ehkä voimakas esimerkki. Mutta kuuroille korville joutui Takkala — parka selvittelemään oppejaan. Lopuksi hän häipyi rapakon taakse, jossa nyttemmin valmentaa ja pitää retiisidieitillä Canadian nuoria ampujatoivoja. Vasta seitkytluvun loppupuolella jotkut yksinäiset taistelijat omassa hämärässä loukussa laadiskelivat tavoitteita ja valmennusohjelmia ihan oikein paperille. Minä sovelsin summamutikkaperiaatetta laajasti. Päätin kymmenen vuotta alalla oltuani vuonna - 77, että uhraan kaiken aikana ja rahani laskuvarjoon. Lyhyellä silmäyksellä ympäristöön voin todeta onnistuneeni erinomaisesti. Ajan ja rahan törsäämisen lisäksi on kuppiini pudonnut pari pientä armonpalaa. (So, mitali sano Sekkeri). Relatiivipuolen menneestä on jäänyt mieleen kymmenen miehen tähti — joukkue, joka oli onnistunut systemaattinen valmennusprojekti. Myös Buskuriboijat tevivät vuosia sitten varsin systemaattista

työtä (mutta kiilari siat söivät senkin makeisiin suihin). Historian lehdykäisiltä ei hakemallakaan löydy ryhmää, joka olisi todella valmentautunut. Huomioinut fyysisen kunnan merkityksen ja ohjelmoinut sen harjoitteluun puhumattakaan lajiharjoittelusta ohjelmoidusti maassa ja ilmassa valmentajan vetämänä. Niin se valmentaja on vaikea juttu. Ekaksi kysymys on tietysti rahasta tokaksi halusta ja taidoista. Ongelma on myös viime vuosina pysynyt ennallaan, ei ole valmentajaa Sikakiilareille sen paremmin kuin Reissumiehillekään.

Yksi AHH — niin ihana juttu on historiaan valmennustoiminnan ilimatona liittynyt. Keskustelun aiheena korvaamaton, saunailtojen vetonaula, joka suorastaan imaisee harrastajatoverukset kopelotuntumaan. Mikäkö? Tietysti valintaperusteet. Kuka lähtee, miksi lähtee ja minne lähtee. Mistä vuosien varrella olisi löytynyt se Salomon, joka toistensa kurkuissa kiinni äheltävät urheilijanuorukaiset olisi saattanut taas sovinnon ruusupolulle. On siinä LuKTissa esiintynyt matkan varrella monenväristä niskaa ja nenää kun raja on vedetty suoran ja mutkalle. Hyvää lähihistoriassa on valmennusleirit, joita pääasiassa karkikaartilille on pidetty. Leiri valmentajana Helmut itse. Hyvää on myös harjoitusmatkat mm. Unkarin ja Itäaksan leirit. Vastaavia matkoja pitäisi saada lisää, eikä pelkästään karkimiehille.

Suunnitelma vuodeksi 1982

Reissumiehet käänsivät nenänsä historiasta tulevaisuuteen ja nykyhetkeen. Totesimme silloin, että suurin ongelma on valmentajan puute. Aktiivihyppääjän, joka itse valmistautuu kilpailuihin on mahdotonta valmentaa muita. Tämä ongelma raskaana povessamme astuimme eteenpäin.

Härkönen laati valmennusohjelman, joka vuoden 1982 osalta jakautui kahteen jaksoon:

1. Valmennustoiminta ennen SM—82 kilpailuja
2. MM—82 joukkueen valmennus. Tähän mennessä oletimme valmentajan löytyvän.

valmennustoiminta ennen SM—82 kilpailuja

Härkönen laati mittavan analyysin historiasta. Käsiteltyään kaikki tarkkuus — ja tempu tulokset vuodesta 1972 lähtien ja verrattuaan niitä vastaavien vuosien PM ja MM tuloksiin edustustasolla, oli yleinen ja yllättävä huomio se, että lähes poikkeuksetta kilpailijan tulos edustustehtävissä heikkeni, joskus suorastaan romahti. Miksi?

Analyysin perusteella Härkönen laati perusteet taso — ajattelulle. Katsottiin, että on tärkeitä määritellä tasot. Hyppääjän on tiedettävä oma tasonsa, jotta hän voisi mielekkäästi asettaa itselleen tavoitteet tulevaisuuteen. Myös valmentaja tarvitsee valmennustoiminnassa tasoa — ajattelua. Hänen pitää pystyä määrittelemään valmennettavan lähtötaso. Tavoitteet lähelle ja kauas. Myös LuKT tulevaisuudessa voi valintaperusteita laatiessaan hyväksikäyttää tasoja.

Mestaritaso

- hyppääjät, joilla on mahdollisuus MM—kilpailuissa hyvään sijoitukseen tai mitaleille
- taitohypyssä tulos 5,5 — 7,0 sekuntia
- tarkkuudessa 00 — 00,10 (kymmenen hyppyä yhteensä)
- tällä tasolla suomessa taitohypyssä 2 kilpailijaa ja tarkkuudessa 5.

1.Taso

- hyppääjät joilla on mahdollisuus PM—kilpailuissa voittoon tai mitaleille
- taitohypyssä tulos 7,0—8,5 sekuntia
- tarkkuudessa 00,10—00,40m
- tällä tasolla taitohypyssä 3 ja tarkkuudessa 4

2.Taso

- hyppääjät, joilla on mahdollisuus SM—mitaliin
- taitohypyssä tulos 8,5—10,0 sekuntia
- tarkkuudessa tulos 00,40—01,00m
- tällä tasolla taidoissa 7 ja tarkkuudessa 12

3.Taso

- hyppääjät, joilla on mahdollisuus kymmenen parhaan joukkoon SM—kilpailuissa
- taitohypyssä tulos 10,00—11,5 sekuntia
- tarkkuudessa tulos 01,00—04,00m
- tällä tasolla taitohypyssä 10 tarkkuudessa 8

4.Taso

- hyppääjät, joilla on mahdollisuus kahdenkymmenen parhaan joukkoon SM—kilpailuissa
- taitohypyssä tulos 11,5—13,0 sekuntia
- tarkkuudessa 04,00—10,00
- tällä tasolla taidossa 14 tarkkuudessa 16

5.Oppilastaso

- hyppääjät, joilla perustiedot lajeista ja mahdollisuus osallistua SM—kisaan
- taitohypyssä tulos 13,0—16,00
- tarkkuudessa 10,00—20,00
- tällä tasolla vuoden —81 kisoissa 15 kilpailijaa

Siinä siis tikapuut, joissa oli lisäksi jokainen taso jaettu kolmeen ryhmään tuloksen perusteella.

Toivomme etukäteen, että tasoajattelu herättää keskustelua ja odotimme voimakasta kritiikkiä, mutta kas, useimmat hyväksyivät oman ortensa mukisematta. Ehkä monen syömmessä kuitenkin muodostui luja päätös parin pykälän noususta next year.

Valmennusleirit

Ennakkosuunnitelman mukaisesti pidettiin kaksi valmennusleiriä kevään —82 aikana. Molemmat perjantailla pidennettyjä viikonvaihteita.

Valmennusleireille asetettiin seuraavat tavoitteet:

- valmentautumisen aktivoiminen
- varusteiden tarkastus ja muutoshjeet
- selvittää valmennus periaate
- selvittää jokaisen taso— ja tavoite
- jokaiselle oma valmennusohjelma
- fyysisen kunnon merkityksen korostaminen
- kilpailusääntöjen tuntemuksen lisääminen
- hypätä — kertoa — hypätä
- kerhojen välisen kanssakäymisen parantaminen

Ensimmäinen leiri oli Lappeenrannassa 23—25.4.82 ja toinen Jyväskylässä 21—23.5.82. Leireille osallistui yhteensä 35 hyppääjää. Onko se paljon vai vähä. Meistä se oli aika paljon.

Valmennusleirin ohjelma

Teoriaopetuksella kiusattiin leiriläisiä hyvässä hypyissä aamuisin, lounaan jälkeen ja iltaisin. Muuten hypättiin minkä kerittiin. Heti huomattiin, että sana —

arkut eivät hevillä tyhjene ja sadepäivä olisi ollut tarpeen.

Oppituntien muodossa käsiteltiin mm.

- 2 h —säännös ja sportin code (Eero Kausalainen, Ili Stauffer)
- 2 h —v*ru>téet (Härkönen, Korhonen, Satamo)
- 2 h —valmennusperiaate (Härkönen)
- 2 h —tarkkuushyppyteoriaa (Satamo)
- 2 h —tempputeoriaa (Härkönen)
- 2 h —tarkkuuskilpailuhypyy (Satamo)
- 2 h —tempputeoriaa (Härkönen)
- 2 h —fyysinen kunto (Heino)

Molemmat leirit olivat sääolosuhteiltaan hypykelpoisia. Lappeenranta tosi hyvä ja Jyväskylä tosi huono. Keskimäärin hyvää siis.

Leirillä täytettiin jokaisesta kokeiluluonnon valmennuskortti, johon persoona omakätisesti ilmoitti hypytavoitteensa vuodelle —82 ja vuodelle —83.

Korttiin analysoitiin jokaisen varusteet yksityiskohtaisesti apuvarjosta — tossunkantapäähän.

Lisäksi valmennettavista täytettiin leirin jälkeen taitohypyn ja tarkkuushypyn osalta tarkka analyysi, virheineen ja korjausohjeineen.

Korttiin määriteltiin tuleva tavoite tason ja tuloksen osalta.

Fyysisestä kunnosta Heinin Matti rukasi joko huono, tyydyttävä tai hyvä. Ihme kyllä pari heppulia sai Matilta hyvän.

Jälkipuintia leireistä

Oliko leirit hyviä tai huonoja saa jäädä muiden murheeksi. Selvää on, että itsekin hypäämistä havittelevien reissumiesten päälle kaatui melkoinen taakka. Lappeenrannan leirillä suureksi avuksi oli Jääskeläisen Make, joka Utin kerhovalmentajan roolista saisi astua kernaasti valtakunnallisiin kuvioihin.

Paljon hyvää oli reissumiesten mielessä siinä, että käväistiin Jyväskylässä ja Lappeenrannassa. Varmasti tämän ansiosta näkyi monta uutta, mutta silti nyt tuttua naamaa Tampereen SM mitteloissa.

Utin tapaan olisi nyt jokaisessa kerhossa pohdittava vakavasti valmentajakysymystä. Kerhotasolla valmentautumisen täytyy alkaa, jolloin on tyrkättävä kerhoissa kerhovalmentajan arvokas titteli ja tehtävä, ja hyppääjäpalleroisille on jo kehdestatempaisuvaiheessa kuiskittava ohjeita korvaan, jos on tyttö niin lähempää jos poika niin kauempaa tai päinvastoin. Tavoitteet leireille toteutuvat ainakin osittain. Niinsanotusti pää on saatu auki ja vastaavaa toimintaa kannattaa varmasti jatkaa. Leiripaikkakunnalla hypytoiminta piristyy ja uudet nenät alkavat nuuskia kiinnostuneena tempu— ja tarkkuushypyn mystistä maailmaa. Toivottavasti löydetään kuluvana vuonna se vastuullinen valmentaja.

MM—82 Joukkueen valmennus

Kärkikaartin valmennus on ongelma.

Valmentajaa ei löytynyt. Liekö hakijoiden heikkoutta tai tarjokkaiden puutetta. MM—82 joukkue valmentautui entiseen tapaan joukkueenjohtajan johdolla. Joukkueella oli Laitisen Hannun erinomaisen työn ansiosta mahdollisuus mm. ilmaisiin harjoitushyppyihin leireillä. Ja mikä uskomattominta vielä jälkepäin singahtuu rahoaa tilille bensarahoiksi kun piti Tampereelta asti vääntäytyä treenaamaan. Uskokaa tai älkää.

Reisumiesten lija usko oli, että MM—joukkueelle löytyisi joku valmentaja Laitisen avuksi. Näin ei tapahtunut. Se tuskin haittasi joukkueen menestystä, mutta tuskin valmentajan mukanaolo sitä olisi heikentänyt. Ehkä valmentajan mukanaolo tulevaisuudessa parantaa joukkueen tulostasoa entisestään. Vuoden —82 joukkue pääsi tavoitteisiinsa kunniakkaasti. Taatusti useimmille joukkueen jäsenille jäi pikkuisen sama maku suukkuun kun minullekin, että pienestä olisi ollut kiinni almunpala Suomen pikku pussiin.

PM—83 ja MM—84 Joukkueiden valmennus

Valmennustyön pitää olla riittävän pitkänteistä. Siksi sitä hoitamaan tarvitaan joku ja se joku on vastuullinen valmentaja. Tässä lopuksi kaaviokuvan muodossa ohjelmaluonnos lähitulevaisuudeksi.

Motiivia kaipaaville

Rohkaisevaa kesän —82 valmennustapahtumia purettaessa oli palaute monilta uusilta lupakirjahyppääjiltä. Yllättävän monet ovat lupakirjan saatuaan pudonneet koneesta ilman tavoitetta ja mielekästä hypäämistä. Ongelma on yllättävän laaja. Monissa pienissäkin kerhoissa kun esiintyy voimakasta musuttusta, jos joku erehtyy ilmatilassa vääntelehtimään yksikseen tai jos vähän niinkuin yrittää maalialueelle. Olen vuosia pohtinut miksi. Relatiivi on tosi rautaa, sitä ei käy kieltäminen. Mielekäs tavoitteellinen treenaaminen siinä vaatii kuitenkin ensiksi hyvän porukan ja toiseksi lentolaitteen, johon porukka mahtuu. Lentolaitteita alkaa tosin olla Suomen kerhoissa yleisesti. Mielekkäitä ryhmiä sensijaan harvemmin. Sitäpaitsi, ei kaikki laskuvarjoilusta innostuneet ole ns. ryhmäsieluja ja sekin on rajoitus. Näin tietty osa porukasta jää automaattisesti löysiksi hupihyppääjiksi, jotka sattumanvaraisesti porukoissa väsäyvät reikiä taivaalle hypyy toisensa jälkeen. Ei ole ihme, että motiivi höltyy ja kalja maistuu kauniina kesäiltoina.

Kyllä me reissumiehet ainakin tunsimme omantunnon pistoksia syömmessämme kun monet nuoret lupakirjahyppääjät sanoivat, että miksi meille ei ole kerrottu aikaisemmin todellista tietoa tarkkuushyppäämisestä ja tempusta. Sitä on vanhat parrratkin hyytäneet typerien musuttajien jalkoihin vähitellen. Van ei ole enää. Viime kesästä rohkaistuneena päätettiin pitää leiri relatiivimussuttajien mekassa.

TAITO & TARKKUUS VALMENNUS-TOIMINTA

SYKSY 1982

1983

SM-83

PM-83

1984

SM-84

MM-84

1. VALITTAVA PM-83 JOUKKUE = VALMENNUSLEIRI
1. VIIKONLOPPULEIRI - VALMENNUSPERIAATI
15 HYPPÄJÄÄ - TAVOITTEET
VALMINTAJA + JOUK- - MM-RAPORTTI
KUTENJOHTAJA - YNNÄ MIUTA

2. PM-83 JOUKKUEEN VALMENNUS JA HARJOITUSKILPAILUT
2. VIIKONLOPPULEIRI
15 HYPPÄJÄÄ + VALMINTAJA + JOUKKUTENJOHTAJA

3. KERHOVALMENTAJA KURSSI
(KOKI NEITA) KII PAHYPPÄJÄ
1. VIIKONLOPPUKURSSI

4. PM-83 JOUKKUEEN VALINTA JA VALMENNUS
LEIRI (LOPPUSIIAUS) 1 + 1 + 1 + 5
1. JATKETTU VIIKONLOPPULEIRI

5. MM-84 JOUKKUEEN VALINTA 10 HYPPÄJÄÄ
- VALMENNUSLEIRI 1 + 3 NAISTAI
- ERIKOISVALMENTAJA YM

6. ERITASOJEN VALMENNUSLEIREJÄ
- ERI KERTIOISSA (JOHDETTUIJA)

7. MM-84 JOUKKUEEN VALMENNUS + KILPAILUT
- 1 VIIKKO TAI 2 JATKETTUIA VIIKONLOPPULEIRIÄ
- TEMPPUVALMENTAJA MUUALTA (USA)

8. MM-84 JOUKKUEEN VALMENNUSLEIRI/KILPAILUT
- UIKOMAILLA 11 + 1 + 10 (+ 3 NAISTAI)
- TTIHOVALMENNUS
- TAI KOTIMAA

9. ERITASOJEN VALMENNUSLEIREJÄ
- ERIKERTIOISSA

10. MM-84 JOUKKUEEN LOPPUVALMENNUS
1 VIIKKO KOTIMAA TAI UIKOMAILTA SUORAAN
MM-KILPAILUUN 1 + 1 + 1 + 5 + 1 NAINEN

... jatkoa n:o:sta 3/82

Kupurelatiivin II World Cup 2807-050882

Tämän jälkeen alkoi mielenkiinnolla odotettu laji, neljän sequence. Ensimmäisenä Ranskan Village Gaulois Paris (VGP) ja tehtävänä set 1 (kts. edellinen numero). Timantti ajassa 2.03, tekotapa 4-plane josta siirtymällä muodostelma. Puljalento-osuus sujui hienosti, joskin Cloud Lite varjot elivät hieman koko ajan. Toinen timantti valmis ajassa 3.35, mutta yhtäkkiä vasen keskimäinen kääntyi oikealle 180° ja sotku oli valmis. Kaksi hyppääjää tuli sekaantunein varjoin alas muutaman sekunnin, jolloin toinen irrotti pääkupunsa, otti hieman vapaata ja avasi varavarjonsa n. 1200 metrissä. Heti irrotettuaan kupunsa, tämä irtaantui toisesta kuvasta, jolloin sotkun toinen osapuoli oli selvillä vesillä. Pisteitä kaksi. Plane Scared teki myös kaksi pistettä, mutta vapaasti liitämällä. Kuvat pysyivät koko ajan täysin auki. Lento oli todella kaunista CRW:tä, mutta tämä olikin heidän päälajinsa. Grooz jäi pisteittä, koska vapaasti lentämällä yritetty timanttiin yläosa kulki niin lujaa, ettei neljäs ehtinyt sulkea sitä. Ajan ulkopuolella 2 pistettä. Toisella kierroksella Plane Scared kaksi pistettä muiden saadessa yhden.

Maanantaina satoi koko päivän. Illalla olisi ollut keliä, mutta jostain kumman syystä toimintaa ei ollut.

Tiistaina hypättiin kahdeksan nopeus loppuun ja neljän rotaatioita. Seitsemännellä kierroksella 8-nopeutta Eclipse sai uusintahypyn varavarjoikeikan takia. Kaverilla oli jo alusta asti vaikeuksia kuvun kanssa, mutta hän toi sen

tonniin jossa irrotti ja otti muutaman sekunnin vapaata ennen kuin avasi varavarjonsa. Rotaation viidennellä kierroksella Plane Scared teki 20 pistettä, josta paineita saanut Grooz hermostui ja sai vain 18 pistettä. Kilpailu oli jo melkein ratkennut. Kuudes kierros ratkaisi sen lopullisesti. Grooz sai 18 ja Plane Scared 21 pistettä, ollen jo 5 pistettä johdossa. Considerable Cifficulty oli kolmantena ja Budweiser seuraavana, eroa kolme pistettä.

Keskiviikkona oli jälleen sateista ja hypättiin vain kierros rotaatiota. Illalla oli kylän pormestarin vastaanotto ja sorminsyötävä iltapala, sekä tutustuminen paikalliseen linnaan.

Torstiaamuna, viimeisenä kilpailupäivänä, hypättiin kolmas kierros sequencea jossa Plane Scared teki 6 pistettä, Ranskan Avignon 5 ja VPG ja Grooz molemmat 4 pistettä. Hypättiin myös kahdeksatta kierrosta rotaatiota, mutta tuli jälleen tymä ja yksi joukkue kieltäytyi tämän jälkeen hypäämästä vedoten kilpailun päättymisaikaan. Heidän kieltäytymisensä oli kiinni yhdestä minuutista. Lopulliset tulokset voi jokainen nähdä kuvasta.

Kisajärjestelyissä havaittiin pieniä puutteita, mutta illanvietot järjestettiin kiitettävästi, pormestarin-vaastanotto, vierailu linnassa ja muuta mielenkiintoista. Kisoja sponsoroi Ricardin valmistaja joten ilmaista anisviinaa riitti ja illat vietettiin kaupungissa tutustuen paikallisiin kuppiloihin. Yleensä amerikkalaiset olivat helpoimmat löytää. Mistä kuului kovin huuto, sieltä

löytyivät jenkit. Hurraamisesta päätellen ei olisi uskonut olevansa maailmanmestaruuskisoissa. Oli aika laimeata.

Päättäjaiset pidettiin kentällä torstaina puolenpäivän tienoilla. Paikalla oli virkamiehiä eri instansseista ja jokainen halusi välttämättä pitää jonkunlaisen, omasta mielestään loistavan, puheen, onneksi ne olivat ranskaksi.

Samoihin aikoihin nähtiin Jarkin, jonka kunnianhimoisena haaveena oli varastaa joukkueiden lippuja, kävelevän ympäri kenttää ympärilleen pälyillen. Hän joutui tyytymään ainoastaan Budweiser-lippuun. Päättäjäisten jälkeen Kari lähti saksalaisten kanssa Hampuriin ja Jarkki amerikkalaisten mukana Ranskan Alpeille ja Sveitsiin kokeilemaan Canopy Soaringia.

Yhteenvedona kisoista voi sanoa, että vaikka järjestelyissä olikin toivomisen varaa, kupurelatiivi kilpailumuotona on sekä kilpailijoita että tuomareita ajatellen verrattavissa vapaapudotusrelatiiviin. Kupusekvenssi oli vaikeinta, varsinkin puljalennot, ja rotaatio ja 8-nopeus vaikuttivat suhteellisen helpolta. Sekvenssi ehkä tulee kehittymään huomattavasti, muut CRW:n lajit tuskin kovinkaan paljoa. Jäämme odottelamaan Suomessa pidettäviä CRW-kisoja. Asiasta kiinnostuneet saavat Eerolta (SIL) pikku vinkkejä järjestelyistä.

Teksti: CCS 183 CCS 217

NORRES OY

LASKUVARJOURHEIJO

LASKUVARJOITOIMINTAA HARRASTAVAT KERHOT

PARACHUTING CLUBS IN FINLAND

Yhteyshenkilö   puhelin

Contact person   telephone

t = work
k = home
kerho=club

Forssan Laskuvarjourheilijat, Juha Lampela, Kylätie 6 B 15, 13500 Hämeenlinna 50	J. Lampela	917-25631/269 917-180310	t k
Hallin Lentokerho, Reijo Suutarinen, Ristontie 4, Vehkooja, 35600 Halli	R. Suutarinen	942-82112	k
Imatran Ilmailukerho, Rauno Härkönen, Ritvakoivunkuja 1, 55800 Imatra 80	R. Härkönen kerho	954-31866 954-41876 954-37393	t k
Jyväskylän Laskuvarjokerho, Tuure Helo, Nousukatu 8-10 B 11, 40700 Jyväskylä 70	T. Helo	941-751365 941-14744	t k
Kainuun Laskuvarjokerho, Seppo Korhonen, KAKS F 28, 87140 Kajaani 14	S. Korhonen	986-25611/468	k
Kuopion Ilmailuyhdistys, Laskuvarjojaosto, Kirkkokatu 14 as 1, 70100 Kuopio 10	S. Lastunen	971-121387	k
Kärsämäen Nuorisoilmailijat Martti Prättälä, 86710 Kärsämäki	M. Prättälä	984-61247	t/k
Lahden Laskuvarjokerho, Risto Koivisto, Erämiehentie 10, 15870 Salpakangas	R. Koivisto	918-803525 918-803941	t k
Länsi-Pohjan Laskuvarjourheilijat, Jarmo Niskanen, Asemakatu 8 B 23, 94100 Kemi 10	J. Niskanen	980-21746	
Napapiirin Laskuvarjourheilijat Pl 70, 96101 Rovaniemi 10	T. Härmä	991-61221 991-191578	t k
Oulun Laskuvarjokerho, Petri Ahola, Maustetie 18, 90460 Oulunsalo	Mikko Närhi	981-15501 981-510048	t k
Oulun Lentävä VPK, Jalohaukantie 1 B 16 90250 Oulu 25	H. Honka	981-336679	t
Pohjois-Karjalan Laskuvarjourheilijat Risto Käyhkö, Pursitie 6 B 1 80160 Joensuu 16	R. Käyhkö	973-29111 973-824880	t k
Rajan Siivet, Seppo Vallo, Oravaisenkatu 20, 95400 Tornio	S. Vallo	980-8141/4598 980-41719	t k
Rauman Ilmailukerho, Laskuvarjojaosto, Ilkka Venttola, Kinno, 26100 Rauma 10	I. Venttola	938-220011 938-221125	t k
Satakunnan Laskuvarjourheilijat Pl 101, 28101 Pori 10	M. Pihlava kerho	939-12447 939-24987 939-35790	t k
Suomen Laskuvarjokerho, Helsinki-Malmin lentoasema, 00700 Helsinki 70	M. Lehtovaara kerho	90-170001 90-316007 90-378827	t k
Suomen Urheiluilmailuopisto Räyskälän lentokeskus 12820 Räyskälä	J. Salokannel	914-42870 914-42814	
Tampereen Laskuvarjokerho Pl 142, 33101 Tampere 10	H. Rauhamäki kerho	931-112597 931-655126	k
Turun Laskuvarjourheilijat, Martti Vieru, Kaskenkatu 17 B 37 20700 Turku 70	M. Vieru	921-337822 921-26474	t k
Utin Laskuvarjokerho, Pl 44, 45101 Kouvola 10	O. Kilpinen kerho	951-84581 951-84539	t/k
Vaasan Laskuvarjokerho, Hannu Takala, Hanhenkatu F 3, 65370 Vaasa 37	K. Berg	961-268122 961-119128	t k
Varkauden Lentokerho, Risto Kivisalo, Savontie 37 A 4, 78300 Varkaus 30	R. Kivisalo	972-52892	k

MUITA HYÖDYLLISIÄ OSOITTEITA

OTHER USEFUL ADDRESSES

Erkki Vaara Ky, Elementtatie 6, 41160 Tikkakoski	Parachute dealer/ loft	941-751365	
Ilmailuhallitus, Markku Hiedanpää, Pl 50, 01531 Hki-Vantaa-Lento	National Board of Aviation	90-82921 90-8292939	suora
Laskuvarjoajakärrikoulu Pl 5, 45411 Utti	Paratroopers School	951-84581	
Laskuvarjotarvike Ky, Matinlahti, Pl 26, 33721 Tampere 72	Parachute dealer/ loft	931-172616	
Suomen Ilmailuliitto Eero Kausalainen Hki-Malmin lentoasema 00700 Helsinki 70	National Aeroclub/ Parachute officer	90-378077	
Suomen Laskuvarjo Oy Suursuontie 21, 00630 Helsinki 63	Parachute dealer	90-740021 ilt. evenings	
Instrumentointi Oy Sarankulmankatu 20 33900 Tampere 90	Instrument loft (e.g. AOD's)	931-653400	

J-82

KAUSALAINEN EERO

PUCILANT 8 D 71

00910 HELSINKI 91

VUOKRATTAVANA:

Laaja valikoima hyppyfilmejä il-
lanviettoihin, esitelmätilaisuu-
ksiin tai muuten vain katsottavak-
si.

Kaikki filmit VHS tai Betamax
kaseteilla.

Trollveggen-filmi myytävänä nyt
myös kasettina **SOITA JA KYSY!**

MAAHANTUONTI JA MYYNTI

SUOMEN LASKUVARJO OY

SUURSUONTIE 21 • 00630 HELSINKI 63 • PUH. 90/740021

JOUKKOJULKAISU